Schoolplan 2026-2030

De Kom School voor Speciaal Onderwijs Voortgezet Speciaal Onderwijs en ZMLK
DRUTEN

Datum: 8 juli 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **2**

1 Inleiding **4**
1.1 Voorwoord 4
1.2 Doel van het schoolplan 4
1.3 Procedures 4
1.4 Bijlagen 4

2 Strategisch beleid **5**
2.1 Strategisch beleid 5

3 Schoolbeschrijving **6**
3.1 Schoolgegevens 6
3.2 Integratie met het regulier onderwijs en de maatschappij 6
3.3 Kenmerken van de leerlingen 7
3.4 Analyse van de school 7

4 Onderwijskundig beleid **10**
4.1 De missie van de school 10
4.2 Onze parels 10
4.3 Speerpunten 11
4.4 Onze visie op lesgeven: pedagogisch didactisch handelen 13
4.5 Onze visie op leren en ontwikkelen 14
4.6 Sociale en maatschappelijke competenties 14
4.7 Leerstofaanbod 14
4.8 Vakken, methodes en toetsinstrumenten 16
4.9 Vakgebieden taal/communicatie, lezen en schrijven 17
4.10 Vakgebied rekenen en wiskunde 18
4.11 Vakgebied sociale en emotionele ontwikkeling 19
4.12 Vakgebied leren leren en voorbereiding op dagbesteding en arbeid 20
4.13 Vakgebied praktische redzaamheid 20
4.14 Vakgebied burgerschap 21
4.15 Vakgebied digitale geletterdheid 22
4.16 Vakgebied beweging 22
4.17 Les- en leertijd 22
4.18 Zorg en begeleiding 23
4.19 Opbrengstgericht werken 24
4.20 Resultaten 26
4.21 Uitstroom 26
4.22 Praktijkvorming en stage 27
4.23 LACCS voor leerlingen met zeer intensieve ondersteuningsbehoeften 28
4.24 Paramedische ondersteuning 29

5 Personeelsbeleid **30**
5.1 Personeelsbeleid 30
5.2 Bevoegde en bekwame leraren 30
5.3 Schoolleiding 30
5.4 Collegiale consultatie 30
5.5 Klassenbezoek 30
5.6 Ontwikkelgesprekken 31
5.7 Professionalisering 31

6 Organisatiebeleid **32**
6.1 Schoolklimaat 32
6.2 Sociale, fysieke en psychische veiligheid 32
6.3 Arbobeleid 33
6.4 Privacybeleid 34

7 Kwaliteitsbeleid **35**
7.1 Kwaliteitszorg 35
7.2 Kwaliteitskaarten 35
7.3 Kwaliteitscultuur 35
7.4 Verantwoording en dialoog 37
7.5 Het meten van de basiskwaliteit 37
7.6 Het meten van de stelselkwaliteit 37
7.7 Wet- en regelgeving 38

8 Financieel beleid **39**
8.1 Algemeen 39

9 Actiepunten 2026-2030 **40**

10 Bijlagen 2026-2030 **41**

11 Formulier "Instemming met schoolplan" **42**

12 Formulier "Vaststelling van schoolplan" **43**

1 Inleiding

1.1 Voorwoord

Dit schoolplan sluit aan bij Richtpunt 2026–2029, het meerjarenbeleidsplan van Punt Speciaal. De thema’s uit Richtpunt geven richting aan onze keuzes en vormen de basis voor onze kwaliteitszorg.

De opbouw van dit schoolplan sluit aan bij het toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs. Naast de ontwikkeling van ons onderwijs besteden we aandacht aan de ontwikkeling van onze medewerkers, omdat goed onderwijs vraagt om deskundige en betrokken professionals.

Dit schoolplan geeft richting aan ons handelen en ondersteunt ons in het maken van bewuste keuzes voor goed onderwijs voor onze leerlingen.

1.2 Doel van het schoolplan

Dit schoolplan heeft twee functies. Het is een verantwoordingsdocument voor ouders, medewerkers en andere betrokkenen over de keuzes die we maken. Daarnaast is het een sturingsdocument voor de ontwikkeling van de school.

Op basis van dit schoolplan stellen we jaarlijks een schooljaarplan op met concrete actiepunten. We volgen de voortgang en evalueren de resultaten. De uitkomsten gebruiken we om bij te sturen waar nodig.

Zo ondersteunt het schoolplan een planmatige en samenhangende werkwijze.

1.3 Procedures

Ons schoolplan is opgesteld door het managementteam van de school en ter goedkeuring voorgelegd aan de medezeggenschapsraad. De teamleden hebben meegedacht over de missie en visie(s) van de school en een bijdrage geleverd aan het vaststellen van de actiepunten voor de komende vier jaar. Daarnaast zullen we aan het einde van ieder schooljaar het jaarplan voor het komend jaar samen met het team vaststellen. Ieder jaar kijken we samen met het team ook terug: hebben we onze actiepunten in voldoende mate gerealiseerd? Tenslotte dragen we zorg voor een cyclische evaluatie van de thema’s, zoals beschreven in dit schoolplan.

1.4 Bijlagen

Ons schoolplan beschrijft globaal onze kwaliteit. Daar waar mogelijk en noodzakelijk verwijzen we voor een meer gedetailleerde beschrijving naar diverse bijlagen. De bijlagen zijn opgenomen in de paragrafen waarbij ze horen en ze worden verzameld in een groslijst (bijlage bij het schoolplan). Daar waar mogelijk verwijzen wij in dit schoolplan naar de informatie in de schoolgids.

2 Strategisch beleid

2.1 Strategisch beleid

Richtpunt is het kompas voor de ontwikkeling van Punt Speciaal in de periode 2026-2029. In dit plan staan onze doelen voor onderwijs, organisatie en samenwerking. Richtpunt geeft richting, geen eindpunt. Het helpt ons om keuzes te maken en samen te blijven leren.

De samenleving verandert. Dat vraagt iets van ons onderwijs. Leerlingen, ouders en collega’s verdienen een veilige en fijne omgeving. Eigenaarschap, kwaliteit en verbinding staan centraal. Richtpunt laat zien hoe wij hier samen aan werken.

We bouwen aan inclusief onderwijs, goede ondersteuning en een sterk partnerschap met ouders en professionals.

3 Schoolbeschrijving

3.1 Schoolgegevens

Gegevens van de stichting	
Naam stichting:	Punt Speciaal Onderwijsgroep
Bestuurder:	Bas Wesseldijk
Adres:	Grote Loef 1
Postcode + plaats:	6581 JE Malden
Telefoonnummer:	024 350 5335
E-mail adres:	info@puntspeciaal.nl
Website:	www.puntspeciaal.nl

Gegevens van de school	
Naam school:	De Kom
Locatiedirecteur so:	Anne-Marie Wijffels
Locatiedirecteur vso:	Astrid van Gessel
Adres:	Pa Hoeklaan 2
Postcode + plaats:	6651 TG Druten
Telefoonnummer:	0487 581600
E-mail adres:	info@de-kom.nl
Website:	www.de-kom.nl
Nevenvestiging:	De Kom-Basisschool De Laak
Adres:	Lakenstraat 35A
Postcode + plaats:	6659 BE Wamel
Nevenvestiging:	De Kom-Fooooocus
Adres + nummer:	Julianaplein 21
Postcode + plaats:	6641 CS Beuningen
Nevenvestiging:	De Kom-Linawijs
Adres + nummer:	Achter de Vismarkt 10
Postcode + plaats:	4101 AD Culemborg

3.2 Integratie met het regulier onderwijs en de maatschappij

Binnen het so zijn twee klassen gehuisvest in Basisschool De Laak in Wamel. Ze vormen daar een ‘school binnen een school’. Het uitgangspunt is: ‘Samen wat kan’. Het onderwijsaanbod is hetzelfde als op De Kom. Er is sprake van sociale integratie: leerlingen van beide scholen vieren samen de feesten en spelen samen. Er is ook didactische integratie, daar waar kan; er wordt bijvoorbeeld gewerkt met (voor)leesmaatjes, er wordt samen gewerkt aan dezelfde projecten, enkele leerlingen volgen een les in een reguliere klas.

Het onderwijsconcept Fooooocus voor vso is ontwikkeld door Punt Speciaal onderwijsgroep (bijlage). Het is een uitstroomperspectief voor jongeren. Hierbij wordt uitgegaan van hun interesses en kwaliteiten. Er is één mentor met een kleine groep ondersteuners die de leerlingen onderwijzen, coachen en begeleiden in leren en werken in de maatschappij.
In de eigen woonomgeving kan de jongere vanaf 15 jaar tegelijkertijd leren en werken. Door middel van bedrijfsbezoeken, praktische klussen en stages ontdekt hij of zij welk werk of welke vervolgopleiding het beste aansluit. Naast arbeidsvaardigheden en samenwerking leert de jongere functioneren in de maatschappij, afgestemd op de eigen wensen en talenten.
Door te werken op een kleine locatie midden in de bedrijvigheid zijn de jongeren in een veilige setting toch volwaardig onderdeel van de gemeenschap.

Bijlagen

1. Onderwijsconcept Fooooocus

3.3 Kenmerken van de leerlingen

De Kom heeft een regionale functie en biedt speciaal onderwijs (so) en voortgezet speciaal onderwijs (vso) aan zeer moeilijk lerende leerlingen van 4 tot 20 jaar. Onze leerlingen hebben een (ernstige) verstandelijke beperking en/of een ernstig meervoudige beperking (EMB). Veel leerlingen hebben daarnaast bijkomende problematiek, zoals autisme, ADHD of een hechtingsstoornis. Voor iedere leerling werken wij toe naar optimale participatie in wonen, werken, vrije tijd en burgerschap.

De Kom bestaat uit:
- reguliere so- en vso-klassen;
- klassen voor leerlingen met autisme;
- klassen voor leerlingen die een combinatie van onderwijs en zorg nodig hebben.

Zie de schoolgids voor informatie over onze klassen.

Op De Kom zitten relatief veel leerlingen met (zeer) intensieve ondersteuningsbehoeften. De meeste leerlingen volgen onderwijs binnen leerroute 2. Omdat bij veel leerlingen het autisme voorliggend is, werken we in de autisme-klassen met de methodiek Geef me de Vijf van Colette de Bruin. De groep leerlingen in leerroute 1 is eveneens aanzienlijk; voor hen maken we gebruik van de LACCS-benadering.

Het aantal leerlingen met een niet-Nederlandse achtergrond is de afgelopen jaren toegenomen. Daarom bieden wij ook NT2-onderwijs aan.

Sinds april 2018 is De Kom onderwijspartner van Linawijs (www.linawijs.nl), een integraal onderwijs-zorgarrangement voor leerlingen met complexe internaliserende problematiek, voornamelijk autisme. Het gaat hierbij om voormalige of dreigende thuiszitters met een gemiddelde tot hoge intelligentie die binnen de reguliere onderwijs- of zorgkaders (nog) niet tot ontwikkeling komen. Door hun intensieve ondersteuningsbehoeften op sensomotorisch, emotioneel en (meta)cognitief gebied hebben zij baat bij de gespecialiseerde expertise en het maatwerk van het speciaal onderwijs.

Bijlagen

1. NT2 beleid

3.4 Analyse van de school

Samen met het team hebben we een analyse gemaakt van de school. We hebben hierbij vijf thema's bekeken: onderwijskwaliteit, inclusiever onderwijs, eigenaarschap, partnerschap met ouders en werkgeluk. Bij ieder thema hebben we in kaart gebracht waar we trots op zijn, wat we willen versterken en wat risico's of puzzels zijn. Ook hebben we een vragenlijst uitgezet onder de leraren en de commissie voor begeleiding om de basiskwaliteit te evalueren. De resultaten van de analyse vormt de basis van onze schoolambities in dit schoolplan.

Onderwijskwaliteit

Waar we trots op zijn

- Implementatie van Zien!
- Heldere leerroutes en uitstroomprofielen.
- Inzet van Geef me de Vijf en LACCS.
- Inzet van een goede aanpak voor de-escalerend werken middels de methodiek Trifier.
- Een veilige leeromgeving en sterk pedagogisch klimaat.
- Werken vanuit de behoeften van de leerling.
- Gebruik van IRIS Connect en veel expertise in sensorische integratie en alertheidsregulatie.

Wat we willen versterken

- Het aanbod voor leerroute 1.
- Meer interne samenwerking en kennisdeling.
- Sterkere verbinding tussen werkgroepen en LeerKRACHT-sessies.
- Actualiseren van lesmateriaal.
- Beter overzichtelijke datasystemen.
- Meer participatie van leerlingen buiten de klas.

Risico’s en puzzels

- Intensiever worden de ondersteuningsbehoeften.
- Volle lesroosters die te belastend kunnen zijn.
- Roosterpuzzel voor klasdoorbroken werken.
- Veel administratieve taken.
- Voldoende en passend personeel vinden.
- Afnemende bekostiging vanuit samenwerkingsverbanden.
- Waarborging van de basisveiligheid bij veranderende doelgroep.

Inclusiever onderwijs

Waar we trots op zijn

- Integratieonderwijs De Kom – De Laak (in het so).
- Brede expertise om veel leerlingen passend onderwijs te bieden.
- "Learning by doing": steeds meer ervaring in praktijkgerichte inclusie.

Wat we willen versterken

- Integratieonderwijs doorzetten in het vso.
- Meer groepsdoorbroken werken.
- Vergroten van cultuursensitiviteit.
- Sterkere samenwerking met o.a. gemeenten, regulier onderwijs, zorginstellingen en bedrijven.
- Werkplekken aanbieden voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

Risico’s en puzzels

Inclusie ziet er voor elk kind anders uit.
Te eenzijdige focus op “ieder kind regulier” kan leiden tot onrealistische verwachtingen.

Eigenaarschap

Waar we trots op zijn

- Sterke samenwerking in LeerKRACHT-sessies.
- We kijken steeds naar wat de leerling nodig heeft.
- Methodieken als LACCS en Zien! stimuleren positieve ontwikkeling.

Wat we willen versterken

- Meer werken met “handen op de rug”, passend bij mogelijkheden van de leerling.
- Meer inhoudelijke intervisie tussen collega’s.

Risico’s en puzzels

- Ziekteverzuim leidt tot wisselingen personeel in klassen en dit belemmert de eenduidige benadering van leerlingen.
- Eigenaarschap vraagt tijd en rust; die staat soms onder druk door het programma.

Partnerschap met ouders

Waar we trots op zijn

- Open en laagdrempelig contact met ouders.
- LACCS-gesprekken in leerroute 1.
- Kort contact via de ouderapp.
- Ouders mogen hun kind in de klas brengen.
- Huisbezoeken worden structureel ingezet.

Wat we willen versterken

- Meer kennis van en begrip voor cultuursensitiviteit.
- Ouders meer betrekken bij activiteiten en schoolprocessen.

Risico’s en puzzels

- Te veel meegaan in wensen van ouders waardoor regie verschuift.
- Oordelen over ouders die anders kijken of handelen.

Werkgeluk

Waar we trots op zijn

- Medewerkers blijven langdurig verbonden aan De Kom.
- Prettige sfeer en sterke samenwerking.
- Veel expertise en creativiteit in het team.

Wat we willen versterken

- Investeren in nieuw en kundig personeel.
- Verbeteren van het inwerkproces.
- Behouden van de fijne cultuur, o.a. via gezamenlijke activiteiten.
- Meer aandacht voor levensfasebewust personeelsbeleid.
- Collega’s nóg beter in hun kracht zetten.

Risico’s en puzzels

- Te hoge werkdruk en onderbezetting.
- Landelijk lerarentekort.

4 Onderwijskundig beleid

4.1 De missie van de school

Wij leiden leerlingen op de best passende manier toe naar de voor hen best passende plek in de maatschappij. Wij zijn er voor alle leerlingen met een specifieke ondersteuningsvraag: leerlingen met leerproblemen, een lichamelijke en/of verstandelijke beperking, of een combinatie hiervan. Daarbij kunnen zich ook gedrags- en/of psychische problemen voordoen. Met iedere leerling werken wij toe naar optimale participatie op het gebied van wonen, werken, vrije tijd en burgerschap. Dat is wat wij bedoelen met ‘inclusiever onderwijs’.

Op De Kom kijken we goed naar de capaciteiten en mogelijkheden van onze leerlingen. We begeleiden hen op een zinvolle en aangename manier tot een zo optimaal mogelijk functioneren in de maatschappij.
Onze leerlingen zijn vanwege hun beperking afhankelijk van hun begeleiders. Met het gevaar dat voorbij gegaan wordt aan hun werkelijke behoefte. Dat mag niet, want iedereen heeft zijn eigen karakter en identiteit. Opvoeding en onderwijs moeten duidelijk bijdragen tot persoonlijkheidsvorming, die niet los gezien kan worden van het opgroeien tot volwassenheid. Al onze leerlingen hebben het recht een oorspronkelijk, authentiek mens te worden en iemand te worden die zichzelf durft te zijn.
Dit bereiken we door te zorgen voor een gepast pedagogisch klimaat en door het geven van onderwijs. Verschillende onderdelen van het speciaal onderwijs (so) en voortgezet speciaal onderwijs (vso) worden in onderlinge samenhang gegeven.

Op De Kom bieden we vakgebieden binnen de leerroutes 1 t/m 4. Het onderwijsprogramma van leerroute 1 leidt naar belevingsgerichte dagbesteding. Leerroute 2 leidt naar taakgerichte dagbesteding. Leerlingen die leerroute 3 volgen, komen veelal terecht binnen de arbeidsmatige dagbesteding. Leerroute 4 leidt soms naar beschutte arbeid en soms naar loonvormende arbeid met ondersteunende regelingen (banenafspraken). De ervaring leert dat leerlingen die in leerroute 4 zitten, vanwege belemmerende factoren, ook regelmatig uitstromen naar arbeidsmatige dagbesteding.

Op De Kom-Linawijs bieden we ook vakgebieden aan binnen de leerroutes 5 t/m 7. Deze jeugdigen stromen uit naar vervolgonderwijs, arbeid of dagbesteding.

4.2 Onze parels

Onze school voldoet aan de basiskwaliteit. Onze school heeft ook veel toegevoegde waarde (eigen kwaliteitsaspecten). Het meest trots zijn we op onze parels:

	Parel	Standaard
	De professionele expertise van het team, bijvoorbeeld in autismebegeleiding, LACCS en sensorische integratie.	OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen [2025]
	De veilige, warme en voorspelbare schoolomgeving, waarin leerlingen zich gezien en begrepen voelen.	VS2 - Schoolklimaat [2025]
	De sterke samenwerking met ouders en partners, waardoor leerlingen de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben.	SKA3 - Evaluatie, verantwoording en dialoog [2025]
	Het maatwerk dat we bieden, altijd afgestemd op de individuele mogelijkheden, interesses en behoeften van de leerling.	OP1 - Aanbod [2025]
	De verbondenheid binnen de school, waarin collega’s elkaar ondersteunen, van elkaar leren en met trots naar het werk komen.	SKA3 - Evaluatie, verantwoording en dialoog [2025]

4.3 Speerpunten

Onderwijskwaliteit

VANUIT DE LEERLING

De leerling wordt goed voorbereid op zijn uitstroom doordat:

• Hij duidelijk weet wat hij leert en wat er van hem wordt verwacht;

• Hij optimaal gebruik kan maken van een passend onderwijsaanbod, doordat het onderwijs op elkaar afgestemd wordt

• Hij ondersteuning krijgt van organisaties met wie school samenwerkt om hem te helpen bij zijn volgende stap.

VANUIT HET TEAM

We versterken de herkenbaarheid van onze leeromgeving, de onderlinge afstemming in ons onderwijs en de samenwerking met externe partners, zodat de leerling zich gezien, ondersteund en goed voorbereid voelt op zijn uitstroom.

Wat hebben we gerealiseerd over vier jaar:

• We hebben eenduidigheid in dag- en lesstructuur (vaste opbouw, vaste routines).

• We hebben gezamenlijke afspraken over taalgebruik en verwachtingen richting de leerling, zowel binnen school als met interne en externe partners.

• We maken consequent gebruik van visuele ondersteuning (dagplanning, doelen, stappenplannen en gebaren).

• We hebben een cultuur waarin het geven van feedback over het pedagogisch-didactisch handelen vanzelfsprekend is.

• We hebben eenduidigheid in onze pedagogische benadering richting de leerling door inzet van de methodieken Geef me de 5, Zien! en LACCS.

Partnerschap met ouders

VANUIT DE LEERLING

De leerling krijgt de beste kansen om zich te ontwikkelen wanneer ouders en school elkaar ontmoeten als gelijkwaardige partners en samen keuzes maken die passen bij zijn ontwikkeling.

VANUIT HET TEAM

We werken gelijkwaardig samen met ouders door hen actief te betrekken bij de ontwikkeling van de leerling. We zorgen ervoor dat ouders hun perspectief kunnen delen tijdens gesprekken, stellen open vragen en nemen datgene wat ouders inbrengen mee in de keuzes die gemaakt worden. Bij beslissingen over ondersteuning wordt eerst samen afgestemd wat nodig is, en afspraken worden helder vastgelegd zodat iedereen hetzelfde begrijpt. We geven ouders ruimte om mee te denken, zetten hun expertise over hun kind bewust in en zoeken actief afstemming wanneer er verschillen in verwachtingen zijn. Op deze manier ontstaat een gelijkwaardig partnerschap waarin school en ouders samen verantwoordelijkheid dragen.

Wat hebben we gerealiseerd over vier jaar:

• We hebben minimaal twee keer per jaar een informele ontmoeting met ouders waarin de verbinding rondom de leerling centraal staat.

• De gesprekcyclus met ouders is zo ingericht dat er ruimte is voor de dialoog met ouders. We kijken hierbij vanuit verschillende perspectieven, culturen en verwachtingen en handelen hiernaar.

Inclusiever onderwijs

VANUIT DE LEERLING

De leerling krijgt een bij hem passend onderwijsaanbod in zo’n inclusief mogelijke omgeving.

VANUIT HET TEAM

We versterken de inclusie binnen school door een schoolbrede structuur neer te zetten waarin flexibiliteit en maatwerk centraal staat. Zowel binnen en buiten de muren van de eigen klas als de school. Door samenwerking met andere vormen van onderwijs en zorginstellingen creëren we kansen voor ontmoeting, ontwikkeling en deelname aan de samenleving, passend bij het functioneren van iedere leerling.

Wat hebben we gerealiseerd over vier jaar:

• We hebben onze huidige schoolstructuur herijkt, waarbij inclusie binnen de school het uitgangspunt is.

• We hebben op De Kom-De Laak de structurele uitwisseling en afstemming tussen regulier en speciaal onderwijs verbreed. Dit heeft met name als doel om het integratieaanbod voor leerlingen uit het speciaal onderwijs met specifieke ondersteuningsbehoeften te vergroten;

• We hebben een intensief contact met verschillende zorginstellingen waarbij onderwijs en zorg integraal samenwerken;

• We stellen onze school open voor partners in de buurt bijvoorbeeld de muziekschool, ouderenzorg etc. Ook hebben we onderzocht of we een praktijklocatie kunnen zijn voor het (V)MBO.

Eigenaarschap

VANUIT DE LEERLING

De leerling leert stap voor stap eigen invloed te ervaren op zijn eigen leren en leven. De leerling ervaart ruimte om keuzes te maken, te oefenen, ervaringen op te doen en vragen te stellen.

VANUIT HET TEAM

We hebben onze benadering zo afgestemd op de leerling, dat deze in staat wordt gesteld om zelf invloed te ervaren.

We bieden de leerling bewust keuzemogelijkheden, ondersteunen bij het stellen en begrijpen van doelen en begeleiden stap voor stap in het ervaren van eigen invloed op het leren en handelen. Door responsief, doelgericht en reflectief te werken versterken wij het zelfvertrouwen, de motivatie en het gevoel van competentie van de leerling.

Wat hebben we gerealiseerd over vier jaar:

• De sleutels van eigen invloed en regie ervaren (eigenaarschap) hebben een plek in het onderwijsaanbod van de leerling;

• We hebben ons klassenmanagement systematisch onderzocht op hoeveel begeleiding er in de klassen nodig is om de leerling te begeleiden, bezien vanuit het oogpunt van eigenaarschap.

Werkgeluk

VANUIT DE LEERLING

De leerling wordt begeleid door medewerkers die vanuit verbinding en met aandacht met hem werken.

VANUIT HET TEAM

We werken in een professionele cultuur waarin voldoening, verbinding en zingeving centraal staan.

Wat hebben we gerealiseerd over vier jaar:

• Iedere medewerker werkt in een klas waarin hij zich bekwaam voelt of ondersteund wordt hierin bekwaam te worden;

• Medewerkers hebben handvatten om hun werkgeluk, welbevinden en betrokkenheid te beïnvloeden, vanuit de onderlegger van de cirkel van invloed (Stephen Covey).

	Speerpunten
1.	Onderwijskwaliteit: We versterken de herkenbaarheid van onze leeromgeving, de onderlinge afstemming in ons onderwijs en de samenwerking met externe partners, zodat de leerling zich gezien, ondersteund en goed voorbereid voelt op zijn uitstroom.
2.	Partnerschap met ouders: We werken gelijkwaardig samen met ouders door hen actief te betrekken bij de ontwikkeling van de leerling. We zorgen ervoor dat ouders hun perspectief kunnen delen tijdens gesprekken, stellen open vragen en nemen datgene wat ouders inbrengen mee in de keuzes die gemaakt worden. Bij beslissingen over ondersteuning wordt eerst samen afgestemd wat nodig is, en afspraken worden helder vastgelegd zodat iedereen hetzelfde begrijpt. We geven ouders ruimte om mee te denken, zetten hun expertise over hun kind bewust in en zoeken actief afstemming wanneer er verschillen in verwachtingen zijn. Op deze manier ontstaat een gelijkwaardig partnerschap waarin school en ouders samen verantwoordelijkheid dragen.
3.	Inclusiever onderwijs: We versterken de inclusie binnen school door een schoolbrede structuur neer te zetten waarin flexibiliteit en maatwerk centraal staat. Zowel binnen en buiten de muren van de eigen klas als de school. Door samenwerking met andere vormen van onderwijs en zorginstellingen creëren we kansen voor ontmoeting, ontwikkeling en deelname aan de samenleving, passend bij het functioneren van iedere leerling.
4.	Eigenaarschap: We hebben onze benadering zo afgestemd op de leerling, dat deze in staat wordt gesteld om zelf invloed te ervaren. We bieden de leerling bewust keuzemogelijkheden, ondersteunen bij het stellen en begrijpen van doelen en begeleiden stap voor stap in het ervaren van eigen invloed op het leren en handelen. Door responsief, doelgericht en reflectief te werken versterken wij het zelfvertrouwen, de motivatie en het gevoel van competentie van de leerling.
5.	Werkgeluk: We werken in een professionele cultuur waarin voldoening, verbinding en zingeving centraal staan.

4.4 Onze visie op lesgeven: pedagogisch didactisch handelen

Lesgeven staat centraal in ons dagelijks werk. Dat doen we op verschillende manieren en op verschillende plekken. We sluiten altijd aan bij wat leerlingen nodig hebben en aankunnen.

Pedagogisch en didactisch handelen horen bij elkaar en zijn in de praktijk niet los te zien.

Pedagogisch handelen
We zien elke leerling als individu. We sluiten aan bij zijn emotionele ontwikkeling en bij wat een leerling wil en kan leren. Dat vraagt om een goede relatie, gebaseerd op wederzijds respect. Zo voelt een leerling zich gezien en gekend.

In ons pedagogisch handelen werken we aan:

- het versterken van zelfstandigheid;
- het ervaren van verbinding met klasgenoten en medewerkers;
- ruimte voor persoonlijke ontwikkeling;
- samenwerken en van elkaar leren.

Een veilige en vertrouwde omgeving is hierbij de basis.

Didactisch handelen
In ons didactisch handelen kiezen we bewust voor:

- interactief lesgeven, waarbij leerlingen actief meedoen;
- onderwijs op maat, door te differentiëren;
- afwisselende werkvormen die motiveren;
- duidelijke en kwalitatieve instructie.

We begeleiden leerlingen stap voor stap in hun ontwikkeling. Zo bereiden we hen voor op deelname aan de maatschappij, op een manier die past bij hun mogelijkheden.

Bijlagen

1. Instructiemodel

4.5 Onze visie op leren en ontwikkelen

Onze leerlingen hebben tijdens het leren vaak extra ondersteuning nodig. Daarom zijn alle medewerkers geschoold, of volgen zij scholing, om goed aan te sluiten bij wat iedere leerling nodig heeft.

We gebruiken verschillende manieren van leren. Denk aan verlengde instructie, herhaling en werken op maat. Ook werken we thematisch en maken we gebruik van sensomotorisch leren. Deze werkwijzen zetten we bewust en structureel in.

We sluiten aan bij de ontwikkelingsleeftijd en motivatie van de leerling. Zo bieden we gedurende de schooldag onderwijs en begeleiding die past.

Vakoverstijgende leergebieden
Binnen ons onderwijs staan deze vakoverstijgende leergebieden centraal:

- communicatie;
- sociale en emotionele ontwikkeling;
- leren leren en voorbereiding op dagbesteding en arbeid;
- praktische redzaamheid
- burgerschap.

Vakken zoals lezen, rekenen, spelling en digitale vaardigheden ondersteunen deze leergebieden.

Met een onderwijsaanbod dat per leerroute is afgestemd, bereiden we leerlingen stap voor stap voor op vervolgonderwijs of een passende uitstroom. Het onderwijsaanbod staat beschreven in het curriculum voor het so en vso en is te vinden op de website van de school.

4.6 Sociale en maatschappelijke competenties

Onze school besteedt structureel en systematisch aandacht aan de sociale en maatschappelijke ontwikkeling van de leerlingen. In het pedagogisch-didactisch handelen wordt systematisch aandacht besteed aan sociale veiligheid. Sociaal-emotionele vorming staat in het rooster van elke klas. We werken systematisch aan de leerlijnen van het Centrum Educatieve Dienstverlening (CED). Voor onze leerroute 1 leerlingen wordt er gewerkt met de doelen van de sociale en emotionele ontwikkeling van Plancius. Twee keer jaar worden deze doelen geëvalueerd. Om deze doelen te realiseren wordt gebruik gemaakt van diverse methodes en methodieken zoals de methodiek LACCS (leerroute 1-2) en de methode Stip (leerroute 3-4).

De ontwikkeling van de groep en de individuele leerlingen wordt tijdens de groeps- en leerlingbespreking besproken met leraar en intern begeleider. Tijdens deze gesprekken worden ook mogelijke aanpakken voor een groep of voor een individuele leerling besproken.
We gebruiken observaties, gestandaardiseerde vragenlijsten, screeningsinstrumenten om de sociale en emotionele ontwikkeling te volgen. De SEO-R wordt bij leerlingen afgenomen als hier een indicatie voor is. Voor de leerlingen van Linawijs (De Kom) nemen we standaard de SEO-R af tijdens de beeldvormingsfase.

De Zien! observatielijsten worden twee keer per schooljaar afgenomen. De aspecten die hierbij in beeld worden gebracht zijn welbevinden, betrokkenheid, sociale autonomie, sociaal initiatief, sociale flexibiliteit, impulsbeheersing en inlevingsvermogen. Op basis van deze aspecten worden er doelen gesteld.

Eén keer per schooljaar wordt met de gedragswetenschapper het aanspreekniveau voor de klas bepaald samen met het klassenteam.

4.7 Leerstofaanbod

Onze school richt zich op de brede ontwikkeling van de leerlingen. Daartoe bieden we een passend aanbod dat dekkend is voor de kerndoelen speciaal onderwijs. Ons aanbod is evenwichtig verdeeld over de leerjaren, sluit aan bij de kenmerken van onze leerlingen en bereidt hen voor op het vervolgonderwijs, dagbesteding of (beschutte) arbeid. Onze school biedt een onderwijswijsaanbod aan dat past bij de wettelijke voorschriften. Ict-voorzieningen zijn daar ondersteunend in.

Ons onderwijsaanbod kenmerkt zich door aan te sluiten bij het niveau van de leerling. We dagen de leerling uit om door te groeien vanuit de zone van naaste ontwikkeling van zijn/haar niveau. Niets anders dus dan in het reguliere onderwijs. Alleen ontwikkelen onze leerlingen zich in een ander tempo en vaak minder harmonisch. Ook hebben ze er meer ondersteuning bij nodig.

In ons onderwijsaanbod staan zelfredzaamheid, sociaal en emotioneel leren, mondelinge taal en burgerschap centraal. We werken toekomstgericht met al onze leerlingen. Leerlingen worden begeleid om de einddoelen te behalen. Daar waar mogelijk stimuleren we zoveel mogelijk eigenaarschap.

We gebruiken op alle scholen het landelijk doelgroepenmodel waarin we het niveau op de verschillende ontwikkelingsgebieden van de leerling in kaart brengen en van daaruit de uitstroombestemming bepalen. Ook hierbij kijken we naar de individuele onderwijsbehoefte van de leerling.

Vakgebieden en leerlijnen
We werken binnen alle leerroutes met de Plancius- en zml-leerlijnen van het CED (https://www.cedgroep.nl/). Deze leerlijnen worden op de meeste scholen in het so en vso gebruikt. Om de opbrengsten te kunnen beoordelen maken we gebruik van het overzicht leerstandaarden. Om te beoordelen of een leerling de leerstandaard behorend bij zijn leerroute haalt, gaan we in leerroute 1 uit van de leergebied overstijgende doelen: communicatie, sociale en emotionele ontwikkeling, zelfredzaamheid en spelontwikkeling.

In leerroute 2, 3 en 4 gaan we uit van de drie belangrijke leergebied overstijgende vakgebieden te weten mondelinge taal, sociale en emotionele ontwikkeling in het so en vso, leren leren in het so en voorbereiding op dagbesteding in het vso. De vaardigheden die de leerlingen op deze vakgebieden ontwikkelen, bepalen in grote mate het uitstroomperspectief van de leerling. De leergebied-specifieke vakken lezen, schrijven, spellen/stellen en rekenen scoren we om te volgen of er interventies nodig zijn op dat vakgebied.

Naast deze leergebied-overstijgende vakken en leergebied-specifieke vakken krijgen alle leerlingen op De Kom een aanbod op het gebied van cultuureducatie, beweging en muziek. We willen iedere leerling een passend cultuuraanbod bieden. De Kom heeft een werkgroep cultuur welke is vertegenwoordigd in de cultuurwerkgroep binnen de regio. Vanuit de gemeente is budget voor voorstellingen voor scholen uit de regio. Door het jaar heen worden door de cultuurwerkgroep activiteiten aangeboden waarop klassen kunnen inschrijven.
Het vak beweging wordt gegeven door vakleraren. De so groepen krijgen daarnaast zwemles. Alle leerlingen krijgen muziekonderwijs. Leraren worden hierbij ondersteund door een muziektherapeut.

De leerlingen binnen het vso vanaf leerroute 2 krijgen praktijkvakken. Het aantal uren loopt op naarmate leerlingen ouder worden. Het gaat om de vakken groen, techniek, horeca, facilitair, arbeidstraining, administratief en logistiek. Vanaf ongeveer hun 15e jaar kunnen leerlingen intern stagelopen op De Kom. Er zijn verschillende taken in de school die de leerlingen met begeleiding of zelfstandig uitvoeren. Naast de interne stages in de school wordt er ook LOL (Leren Op Locatie) in een groepje uitgevoerd. Met deze stages worden werknemersvaardigheden aangeleerd en getraind.

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit (V)SO (versie 2021) - Aanbod [2021] (OP1)	3
Basiskwaliteit (V)SO (versie 2021) - Aanbod [2025] (OP1)	3

4.8 Vakken, methodes en toetsinstrumenten

Onze school biedt de volgende vakken (zie schema) aan en gebruikt daarbij de beschreven methodes en toetsen. Gelet op de kerndoelen, gaan we ervan uit dat de methodes die we gebruiken dekkend zijn voor de kerndoelen. We gebruiken de methodes integraal en vullen aan waar we dat nodig vinden. Daardoor borgen we dat we de kerndoelen ook daadwerkelijk behalen.

Vak vanuit de leerlijnen	Methodes	Toetsinstrumenten	Vervangen
Mondelinge Taal (spreken-luisteren)	Fototaal mondelinge taal	Leerling in beeld ZML	
Schriftelijke taal	Leespraat	Beoordeling op de leerlijn	
	Nieuwsbegrip	Leerling in beeld	
	Humpie Dumpie		
	Veilig Leren Lezen - Kim versie	Methode toetsen Avi toetsen DMT toetsen	
Stellen	Werken aan Nederlands	Beoordeling op de leerlijn	
Spellen	Zelfstandig spellen	Leerling in beeld PI-dictee	
	Spelling langs de lijn	Leerling in beeld PI-dictee	
	Taaljacht spelling	Leerling in beeld PI-dictee	
Schrijven	Krullenbol		
	Pennenstreken		
Engels	Blink Engels	Beoordelen op de leerlijn	
Rekenen	Numicon	Leerling in beeld Leerling in beeld ZML	
	Rekenroute	Leerling in beeld Leerling in beeld ZML	
	Werken aan rekenen		
Geschiedenis	Op je eigen wijze Blink wereld	Beoordelen op de leerlijn	
Aardrijkskunde	Op je eigen wijze Blink wereld	Idem	X
Natuuronderwijs	Op je eigen wijze Blink wereld	Idem	

Wetenschap & Techniek	Op je eigen wijze Blink wereld	Idem	
Voorbereiding op dagbesteding en arbeid	Werkportfolio	Idem	
	Werken aan stage & loopbaan	Idem	
	Strux		
	STIP vso-mappen	Idem	
Verkeer	VVN materiaal, boekjes en digitaal	Idem Verkeersexamen	
Muziek	123 zing!		
Bewegingsonderwijs	op basis van de leerlijn		
Sociaal-emotionele ontwikkeling	Zien!		
	SOEMO kaarten		
Seksuele relationele vorming	Lente kriebels materiaal Rutger stichting		
Mens en Maatschappij Omgaan met de media	Stoere stemmer FF appen Offline-online		
Vakken leerroute 1	Omgaan met gevoelens Ervaar het maar Doedels Activiteitenkaarten van Plancius-methodiek		

Bijlagen

1. Toetsbeleid

4.9 Vakgebieden taal/communicatie, lezen en schrijven

Het vakgebied Nederlandse taal krijgt veel aandacht in ons curriculum. We leren de kinderen taal om goed met anderen om te kunnen gaan en om effectief te kunnen communiceren. Om de wereld om je heen goed te kunnen begrijpen is het nodig om de taal adequaat te leren gebruiken. Ook bij veel andere vakken heb je taal nodig. Het merendeel van onze leerlingen heeft een achterstand in hun taalontwikkeling, al dan niet passend bij hun ontwikkelingsleeftijd. Ons taal- en lees aanbod is afgestemd op de ondersteuningsbehoeften van onze leerlingen. Voor leerlingen die dat nodig hebben bieden we logopedie en NT2 onderwijs aan.

Mondelinge taal en communicatie
We stimuleren onze leerlingen de hele dag door om 'taal' te geven aan wat ze willen vertellen. Dit kan door middel van woorden, gebaren, met pictogrammen en door de ander fysiek mee te nemen. Voor leerlingen die niet of beperkt spreken en leerlingen met autisme, brengen de logopedisten middels de ComVoor het communicatieniveau in kaart. Op basis hiervan worden de passende communicatieve interventies voor de leerling bepaald. Voor het vakgebied mondelinge taal gebruiken we de methoden Fototaal en Taaljacht als basis.

Lezen
Voor het leren lezen gebruiken we in leerroute 2 van het so de methode Leespraat. Leespraat begint vanuit het globaal herkennen van woorden uit de dagelijkse communicatie van het kind. Van daaruit

ontwikkelt het kind in stapjes de vaardigheid om woorden visueel te analyseren. Leespraat is een holistische methode, waarin het leren lezen hand in hand gaat met het leren praten en communiceren, het ontwikkelen van sociaal gedrag, begrip van emoties, het uitbreiden van de passieve woordenschat en de kennis van de wereld, en vaardigheden op het gebied van zelfredzaamheid, planning en zelfstandigheid. Deze worden uitgebeeld in de ‘bloem van Leespraat’.

Bijzondere kenmerken van de methode Leespraat zijn:

- betekenisvol lezen vanaf het begin (alle het lezen is begrijpend lezen)
- de eigen leefwereld staat centraal (lezen gekoppeld aan beleven)
- lezen om te leren praten/communiceren
- de methode biedt een doorgaande lijn naar zelfstandig leren lezen

Leespraat kent geen auditieve voorwaarden en volgt niet de leesroute van het verklanken, maar de visueel-analytische route: de kinderen leren in stapjes de orthografie van de taal kennen.

- belangrijkste strategie: directe woordherkenning (‘straat’)
- tweede strategie: woorddelen herkennen (str -aat)
- derde, aanvullende strategie: deel van een onbekend woorddeel verklanken (ps in pseudo)

Kinderen volgen de 5 fasen van het leren lezen (gesymboliseerd in de ‘boom van Leespraat’:
fase 1: motiveren
fase 2: leeswoordenschat opbouwen
fase 3: letters leren herkennen en benoemen
fase 4: woorddelen (clusters) leren herkennen en benoemen
fase 5: zelf onbekende woorden leren lezen.

Bij Leespraat is sprake van ‘partners in leren’. Het leren komt voort uit een gesprek, een ontwikkelingsgerichte interactie, waarbij de inbreng van de leerling belangrijk is. De methode en materialen worden op maat ontworpen in interactie met het kind.
Sommige leerlingen komen middels Leespraat tot het lezen van woorden en waar mogelijk bieden we technisch lezen aan. Hierbij gaat het om lezen van woorden en zinnen in een betekenisvolle context. Voor het technisch lezen gebruiken we de methode Veilig Leren Lezen. Leerlingen die hiermee starten zijn in staat om letters samenvoegen tot één woord en horen verschillen tussen klanken/woorden.

Begrijpend lezen
Bij veel van onze leerlingen blijft het leesbegrip achter op het technisch leesniveau. We oefenen het leesbegrip waar mogelijk in een functionele en betekenisvolle context. Als methode gebruiken we de methode Nieuwsbegrip.

Schrijven
Bij het schrijven wordt de methode Krullenbol ingezet om vanuit vormen, middels bewegen te komen tot het schrijven van cijfers en letters. Voor het planmatig leren schrijven van cijfers en letters wordt een schrijfmethode gebruikt. Niet alle leerlingen komen tot schrijven.

4.10 Vakgebied rekenen en wiskunde

Rekenen en wiskunde op De Kom richt zich op het functioneel toepassen van rekenvaardigheden die leerlingen nodig hebben in het dagelijks leven, in hun toekomstige dagbesteding en op de werkplek. Ons aanbod sluit aan bij de mogelijkheden, ontwikkelingsniveaus en ondersteuningsbehoeften van de leerlingen. Rekenen start met de voorwaarden en rekenbegrippen, de “bodem” moet gelegd worden anders zal rekenen moeilijk tot niet toepasbaar worden. We gebruiken in het so de methode Numicon om visueel met de getalbeelden aan de slag te gaan, leerlingen kunnen met materialen tot splitsen komen. Beheersen ze die vaardigheid, dan kan er verder gewerkt worden aan andere rekenbewerkingen middels de remediërende methode Rekenroute.

In het vso zetten we de rekenvaardigheden ook in bij praktische taken. Waar mogelijk toetsen we leerlingen met de Cito zml-rekentoetsen en de reguliere Cito-toetsen.

Het vakgebied heeft als doel om leerlingen te helpen:

- begrijpen en herkennen van hoeveelheden in dagelijkse situaties.
- functionele rekenvaardigheden te ontwikkelen die direct toepasbaar zijn in wonen, werken, vrije tijd en burgerschap, zelfredzaamheid te vergroten door praktische rekentaken te oefenen.

We doen dit door betekenisvol onderwijs, veel herhaling en het verbinden van rekendoelen aan de praktijk.

We werken volgens een aantal vaste principes die passen bij onze doelgroep:

Functioneel en betekenisvol
Rekenonderwijs is altijd gekoppeld aan herkenbare situaties uit het leven van de leerling: koken, boodschappen doen, pauzes plannen, taken uitvoeren.

Structuur en voorspelbaarheid
We werken met visuele ondersteuning, stappenplannen en vaste routines.

Kleine stapjes, veel herhaling
Leerlingen leren door herhaling, oefenen en successen ervaren. We sluiten aan bij hun tempo en belastbaarheid.

Praktijkgericht
Veel rekenonderwijs vindt plaats in de praktijkruimtes, het lokaal, de keuken, buitenomgeving of dagbestedingssetting.

Gebruik van hulpmiddelen
We maken gebruik van concreet materiaal, pictogrammen, digitale ondersteuning en aangepaste leermiddelen passend bij de leerling.

4.11 Vakgebied sociale en emotionele ontwikkeling

Het vakgebied sociale en emotionele ontwikkeling oefenen we zowel tijdens dagelijkse situaties als tijdens gerichte betekenisvolle activiteiten met de leerlingen. We maken hiervoor zelf een aanbod. We hebben de afgelopen jaren diverse methodes gebruikt, zoals STIP en Leeftstijl. We hebben gemerkt dat deze methodes voor de meeste leerlingen niet passend zijn vanwege bijkomende problematiek zoals autisme. We maken nu zelf een aanbod op basis van de leerlijnen.

Daarnaast zijn we in de schooljaren 2024-2025 en 2025-2026 gestart met de implementatie van het observatie-instrument Zien!. Zien! brengt de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling in kaart op basis van het ontwikkelingsdynamisch model van Anton Dosen. De sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen start met de graadmeters het welbevinden en de betrokkenheid van leerlingen. Deze zijn voorwaardelijk om tot leren en ontwikkelen te komen. Daarnaast onderscheidt Zien! vijf sociale vaardigheden: sociaal initiatief, sociale flexibiliteit, sociale autonomie, impulsbeheersing, inlevingsvermogen. In totaal worden deze zeven dimensies geobserveerd.

Zien! biedt:

- Observatielijsten voor de klassenleiding.
- Ontwikkelpunten, passend bij de ontwikkelingsleeftijd van de kinderen.
- Handelingssuggesties per ontwikkelpunt.
- Tips voor de leerkracht m.b.t. pedagogische vaardigheden om de ontwikkelpunten uit te lokken bij de leerlingen.

We streven ernaar dat we met Zien! systematisch kunnen werken aan de sociale en emotionele vaardigheden van de leerlingen. De klassenleiding wordt hierbij ondersteund door de gedragswetenschappers en intern begeleiders.

De SEO-R wordt bij leerlingen afgenomen als hier een indicatie voor is. Voor de leerlingen van De Kom-Linawijs nemen we standaard de SEO-R af tijdens de beeldvormingsfase.

4.12 Vakgebied leren leren en voorbereiding op dagbesteding en arbeid

Binnen onze school begeleiden wij leerlingen in hun brede ontwikkeling naar een zo zelfstandig en betekenisvol mogelijk leven. Twee belangrijke vakgebieden die hierbij samenkomen zijn Leren Leren en Voorbereiding op Dagbesteding en Arbeid. Deze vakken versterken elkaar: waar Leren Leren focust op het ontwikkelen van basisvaardigheden om tot leren te komen, richt Voorbereiding op Dagbesteding en Arbeid zich op het leren toepassen van die vaardigheden in de praktijk en het vergroten van zelfstandigheid en werknemersvaardigheden.

Samen vormen ze een doorgaande leerlijn van zelfinzicht → zelfregulatie → zelfstandigheid → participatie.

Vakgebied Leren Leren
Het vakgebied Leren Leren ondersteunt leerlingen in het verkrijgen van inzicht in hun eigen leren en hun eigen mogelijkheden. Binnen onze so/vso-context gaat dit om:

Doelen en inhoud:

- Executieve functies versterken, zoals taakgericht werken, plannen, flexibiliteit, aandacht vasthouden en doorzetten.
- Zelfinzicht ontwikkelen: wat kan ik, wat heb ik nodig, wat helpt mij?
- Omgaan met hulp en ondersteuning: vragen durven stellen, hulpmiddelen gebruiken, routines volgen.
- Werkhouding ontwikkelen: taak starten, tempo houden, afronden, omgaan met feedback.
- Zelfregulatie: emoties herkennen, strategieën inzetten om rust te vinden en weer te starten.

Deze vaardigheden worden aangeleerd binnen een veilige, voorspelbare en gestructureerde omgeving, en worden dagelijks geoefend in kleine momenten, taken, instructies en (praktijk)situaties.

Vakgebied Voorbereiding op Dagbesteding en Arbeid
In dit vakgebied leren leerlingen de praktische en sociale vaardigheden die zij nodig hebben om deel te nemen aan dagbesteding, beschut werk, vrijwilligerswerk of arbeid.

Doelen en inhoud:

- Praktische vaardigheden: huishoudelijke taken, materialen gebruiken, eenvoudige productie- of montagetaken, logistieke taken, groenonderhoud, cateringactiviteiten.
- Werknemersvaardigheden: op tijd komen, afspraken nakomen, pauzes plannen, samenwerken, feedback verwerken.
- Veiligheid en routines: omgaan met gereedschap, duidelijkheid in processen, werken volgens stappenplannen.
- Oriëntatie op werkvelden: kennismaken met verschillende vormen van dagbesteding, werkbezoeken, stage-ervaringen.
- Talenten en interesses ontdekken: wat past bij mij, waar word ik rustig van, waar krijg ik energie van?

4.13 Vakgebied praktische redzaamheid

Praktische Redzaamheid is een kernvak binnen ons onderwijsaanbod. Het richt zich op het vergroten van de zelfstandigheid van leerlingen in het dagelijks leven. Voor onze doelgroep – leerlingen met een verstandelijke beperking en vaak bijkomende ondersteuningsvragen – betekent dit dat we systematisch en stap voor stap werken aan vaardigheden die essentieel zijn om zo zelfstandig mogelijk te kunnen wonen, werken, reizen en deel te nemen aan de samenleving. Praktische Redzaamheid versterkt de andere vakgebieden binnen onze school, zoals Leren Leren en Voorbereiding op Dagbesteding en Arbeid. Door te oefenen met dagelijkse vaardigheden in betekenisvolle contexten ontstaat een sterke basis voor participatie, zelfvertrouwen en een realistisch toekomstperspectief.

Inhoud en doelen van het vakgebied:
Het vakgebied Praktische Redzaamheid omvat alle vaardigheden die leerlingen nodig hebben om hun dagelijks leven vorm te geven, zowel thuis, op school als in de (toekomstige) woon- of werkomgeving.

We gebruiken hierbij de Plancius leerlijn Zelfredzaamheid en de CED leerlijn Praktische redzaamheid.

Deze vaardigheden zijn niet alleen functioneel; ze dragen ook bij aan de ontwikkeling van eigenwaarde, autonomie en een gevoel van competentie.

4.14 Vakgebied burgerschap

Burgerschapsonderwijs gaat over de basisnormen en -waarden voor onze samenleving. Burgerschapsvorming is het vormen van leerlingen die actief meedoen aan de samenleving en een positieve bijdrage leveren aan de samenleving. Het is geen vak, maar een taak van de school. Hierbij gaat het vooral om de houding en de vaardigheden van de leerlingen. Er zijn drie domeinen die de kern van burgerschapsvorming zijn:

- democratie; door democratie kunnen verschillende opvattingen op een vredige manier tot oplossingen komen.
- participatie; door een bijdrage te leveren aan de eigen leefomgeving en de verantwoordelijkheid ervoor te nemen.
- identiteit; door te handelen vanuit je waarden en normen.

Voor zeer moeilijk lerende leerlingen vraagt burgerschapsonderwijs net wat anders. De leerlingen beschikken niet vanzelfsprekend over het gedragsrepertoire om goed om te gaan met onderlinge verschillen of conflicten of om oog te hebben voor elkaar. De sociaal-emotionele ontwikkeling van deze leerlingen verdient extra aandacht; daar zijn we als school elke dag mee bezig in de klas.

We leren leerlingen vaardigheden om (straks) hun leven in de maatschappij op een goede manier vorm te geven. Die maatschappij omvat thuis/woonvorm, vrijetijdsbesteding en de werkplek. Onder werkplek verstaan we:
- belevingsgerichte dagbesteding
- taakgerichte en activerende dagbesteding
- arbeidsmatige dagbesteding
- beschutte arbeid
- arbeid

Het niveau van de leerling speelt een belangrijke rol bij wat we aanbieden op het gebied van burgerschap. Wij bereiden leerlingen voor op hun toekomstige rol als burger. Burgerschapsontwikkeling is het tot een volwaardig burger maken van de leerling met het doel dat hij/zij zo goed mogelijk in de samenleving kan functioneren. Door zich bewust te worden van wie zij willen zijn, leren ze keuzes te maken en realiseren ze zich wat de gevolgen daarvan zijn voor zichzelf, anderen en hun omgeving.

Voor de leerlingen in leerroute 1 (so en vso) wordt aan het burgerschapsonderwijs onder andere gewerkt vanuit de LACCS-methodiek: lichamelijk welzijn, alertheid, contact, communicatie en een stimulerende tijdsbesteding. In deze methodiek staat de vraag 'hoe goed is het leven van de leerling eigenlijk? Hoe pakken de afspraken en regels voor hem uit?' centraal. Hierbij werken we nauw samen met alle betrokkenen rondom de leerling. Daarbij gebruiken we ook de doelen van de Plancius leerlijnen: communicatie, sociaal-emotionele ontwikkeling, zelfredzaamheid, sensomotorische ontwikkeling en spelontwikkeling.

Voor de leerlingen in leerroute 2 tot en met leerroute 4 (so en vso) hebben we zelf een leerlijn voor burgerschap ontwikkeld. In deze leerlijn werken we aan doelen op de volgende domeinen:
1. Sociaal – emotionele ontwikkeling: een keuze maken, opkomen voor jezelf
2. Mondelinge taal: sociale routines, een gesprek voeren met een ander
3. Oriëntatie op natuur, techniek en ruimte, met zorg omgaan met de natuur, functie van de leefomgeving
4. Besturen en besluiten.
5. Geschiedenis en bronnen.
6. Seksuele en relationele vorming: relatievorming en seksuele diversiteit.
7. Mens en maatschappij.

Er is een burgerschapskalender waarop activiteiten staan die een relatie hebben met de zeven bouwstenen van burgerschap: vrijheid en gelijkheid, macht en inspraak, democratische cultuur, identiteit, diversiteit, solidariteit en digitaal samenleven.

Bijlagen

1. Burgerschap jaarkalender

4.15 Vakgebied digitale geletterdheid

Onze leerlingen leven in een digitale samenleving. Daarin spelen technologie en media een belangrijke rol. Wij vinden het daarom belangrijk dat onze leerlingen digitaal geletterd zijn, omdat ze dan als actieve, verantwoordelijke en zelfstandige burgers optimaal kunnen functioneren in de maatschappij. Wij besteden op onze school planmatig aandacht aan dit vakgebied: ICT-basisvaardigheden, mediawijsheid, computational thinking en informatievaardigheden. Wij vinden leerlingen digitaal geletterd wanneer ze bewust, verantwoordelijk, kritisch en creatief gebruik kunnen maken van digitale technologie, digitale media en andere technologieën. We volgen hierbij de leerlijn digitale geletterdheid.

4.16 Vakgebied beweging

Bewegingsonderwijs is een essentieel onderdeel van het onderwijsaanbod. Alle leerlingen hebben twee momenten bewegingsonderwijs per week. Op De Kom hebben we vakleerkrachten voor beweging. Op de hoofdlocatie zijn er twee gymlokalen met een ruim aanbod aan spelmaterialen. Daarnaast bieden de vakleerkrachten een bewegingsaanbod aan in het zwembad. De vakleerkrachten volgen een leerlijn voor bewegingsonderwijs. Voor leerlingen met een verstandelijke beperking draagt bewegen bij aan de ontwikkeling van motorische vaardigheden, gezondheid, welbevinden, sociale vaardigheden en executieve functies. In het bewegingsonderwijs leren leerlingen vaardigheden die zij niet alleen nodig hebben in de gymzaal, maar ook in hun dagelijks leven, in vrijetijdssituaties en op de toekomstige dagbesteding of werkplek. Onze ambitie is dat elke leerling op zijn of haar niveau succeservaringen opdoet, plezier beleeft aan bewegen en groeit in zelfstandigheid en participatie.

4.17 Les- en leertijd

Op onze school willen we de leertijd effectief besteden, omdat we beseffen dat leertijd een belangrijke factor is voor het leren van onze leerlingen. We proberen daarom verlies van leertijd te voorkomen. Ook willen we voldoende leertijd plannen, zodat de leerlingen zich het leerstofaanbod eigen kunnen maken.

Op basis van de leeropbrengsten wordt bekeken of de vastgestelde leertijden per vakgebied voldoende zijn om het gewenste streefniveau van 75% te behalen. Zo nodig wordt dit op schoolniveau aangepast. Bij onvoldoende opbrengsten op leerlingniveau voor de belangrijkste vakgebieden zal o.a. bekeken worden in welke mate de leertijd hierbij van invloed is geweest. Indien vastgesteld wordt dat de leertijd voor deze leerling niet voldoende is om de gewenste resultaten te behalen, kan de leertijd voor een vastgestelde periode verruimd worden om te onderzoeken of dit een positief effect heeft op de resultaten. Als dit geldt voor meerdere vakgebieden gaan we onderzoeken of de leerroute nog passend is voor de leerling.

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit (V)SO (versie 2021) - Onderwijstijd [2025] (OP4)	3

Bijlagen

1. Lestijd so

2. Lestijd vso

4.18 Zorg en begeleiding

Commissie van begeleiding
De commissie van begeleiding (cvb) is verantwoordelijk voor de zorg voor de leerlingen. Deze wordt gevormd door:
- locatiedirecteuren
- gedragswetenschappers
- intern begeleiders
- schoolmaatschappelijk werker (MEE), op afroep
- jeugdarts (GGD), op een aantal vaste momenten

De cvb heeft als hoofdtaken:
- Verantwoordelijkheid voor instroom.
- De commissie bepaalt of een leerling kan worden toegelaten tot de school. De cvb formuleert, op basis van een observatie en de ontvangen informatie over een leerling, een eerste ontwikkelingsperspectief dat in het startverslag beschreven wordt. Dit startverslag wordt opgesteld voordat de leerling start. Vervolgens bepaalt de cvb aan de hand van verschillende criteria de bevorderende en belemmerende factoren, in welke leerroute een leerling geplaatst wordt. Met behulp van de schoolstandaarden wordt de doorgaande lijn per leerroute naar het uitstroomperspectief gewaarborgd. Dit alles wordt beschreven in het eerste ontwikkelingsperspectief dat na zes weken wordt opgesteld.
- Advisering over het vaststellen en bijstellen van het ontwikkelingsperspectief.
- Tenminste één keer per jaar evalueren van het ontwikkelingsperspectief en hiervan verslag doen aan het bevoegd gezag, c.q. de bestuurder. Dan wordt ook bekeken of dezelfde leerroute moet blijven, of dat er bijstelling van de leerroute moet plaatsvinden.
- Monitorfunctie daar waar het gaat om het onderwijs aan en de begeleiding van zittende leerlingen. Wanneer nodig wordt besloten tot het starten van een proces van handelingsgerichte diagnostiek.
- Advisering over terugplaatsing of overplaatsing van de leerling naar het basisonderwijs of het voortgezet onderwijs.
- Bieden van ondersteuning en opzetten van planmatige pedagogische (be)handelingsadviezen bij ernstige problemen of zorgen. Indien nodig, afstemmen met ondersteunende instanties door deskundigheid (zowel intern als extern) in te schakelen voor het bieden van hulp binnen de school.
- Interventies bespreken indien er ernstige problematiek gesignaleerd wordt in de thuissituatie (zo nodig worden de stappen van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling gevolgd).
- Bespreken van interventies indien er problemen zijn in de samenwerking tussen ouders en school.
- Beoordelen, voor de individuele leerling, van het belang van de inzet van paramedische ondersteuning tijdens school, ter ondersteuning van het onderwijs.

De cvb komt wekelijks bij elkaar om inhoud te geven en zorg te dragen voor de leerlingenzorg op onderwijsinhoudelijke en pedagogische zaken.

De intern begeleider richt zich vooral op vragen op gebied van didactiek (het leren en de leervorderingen). De gedragswetenschapper richt zich op vragen op gebied van pedagogische benadering en gedrag. Soms speelt de cvb vragen rechtstreeks door naar de arts, logopedist of de fysiotherapeuten. Bij crisissituaties is het altijd mogelijk om van deze procedure af te wijken.

Begeleiding van leerlingen met internaliserend en externaliserend gedrag
Veel leerlingen vragen een specifieke gedragsbenadering van ons. Om goed zicht te krijgen op de verschillende niveaus van alertheid en hoe te handelen, wordt voor leerlingen met moeilijk verstaanbaar gedrag een signaleringsplan opgesteld. Uitgangspunt is om de-escalerend te werken. We gebruiken hierbij het crisisontwikkelingsmodel van Trifier.

Het kan voorkomen dat gedragsproblemen een dermate vorm aannemen dat een gevaarlijke situatie

ontstaat voor de leerling zelf of voor anderen in de omgeving. In dat geval moeten we fysiek ingrijpen. Er is op De Kom een achterwachtsysteem van specialisten die volgens speciaal getrainde technieken fysiek kunnen ingrijpen in een gevaarlijke situatie. Voor leerlingen bij wie fysiek ingrijpen nodig kan zijn, wordt gehandeld volgens het protocol ‘Fysiek beperkend handelen en vrijheid beperkende maatregelen’. Voor betreffende leerlingen wordt een individueel protocol opgesteld dat in het ontwikkelperspectiefplan (opp) verwerkt wordt en door ouders is ondertekend.

Aan de-escalerend werken wordt planmatig aandacht besteed. Alle personeelsleden zijn getraind in het omgaan met agressie en de-escalerend werken als interventie voorafgaand aan noodzakelijk fysiek ingrijpen. Deze trainingen worden ieder schooljaar in een cyclus van drie bijeenkomsten aangeboden en zijn verplicht voor alle personeelsleden. De trainingen fysiek ingrijpen zijn verplicht voor alle specialisten en worden ieder schooljaar drie middagen aangeboden. De interne trainers die bovengenoemde trainingen verzorgen, volgen zelf jaarlijks twee trainingen bij een extern bureau.

Individueel signaleringsplan
In alle klassen worden tijdens de leerlingbespreking de ondersteuningsbehoeften ten aanzien van gedrag van een leerling besproken, en wordt bepaald of extra inzet van de gedragswetenschapper noodzakelijk is. Als dit het geval is neemt de gedragswetenschapper de regie en wordt de ondersteuningsbehoefte multidisciplinair bekeken waarbij klassenleiding, sensorische integratie therapeut en zo nodig logopedist betrokken worden om tot een complete beeldvorming te komen. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van video-analyses. Zo nodig wordt door de gedragswetenschapper aanvullend handelingsgerichte diagnostiek uitgevoerd.

Het signaleringsplan wordt vervolgens gezamenlijk opgesteld. We sluiten daarbij aan bij het niveau van de emotionele ontwikkeling van de leerling. In een handelingsplan worden doelen en werkwijze/benadering geformuleerd. Vervolgens wordt planmatig gewerkt aan gedragsverandering bij de leerling en/of aan het trainen van een bepaalde begeleidingsstijl bij klassenleiding. De gedragswetenschapper heeft in dit proces de helikopterview.

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit (V)SO (versie 2021) - Zicht op ontwikkeling en begeleiding [2021] (OP2)	3
Basiskwaliteit (V)SO (versie 2021) - Zicht op ontwikkeling en begeleiding [2023 en 2024] (OP2)	3
Basiskwaliteit (V)SO (versie 2021) - Zicht op ontwikkeling en begeleiding [2025] (OP2)	3

Actiepunt
De school betrekt de ouders en de leerling bij de inhoud, uitvoering en evaluatie van het ontwikkelingsperspectief

Bijlagen

1. Protocol fysiek beperkend handelen

4.19 Opbrengstgericht werken

Binnen Punt Speciaal onderwijsgroep werken we opbrengstgericht. Per school brengen we de onderwijsontwikkelingen van de leerlingen in kaart. De opbrengsten worden op leerlingniveau, klassenniveau, leerrouteniveau, schoolniveau en bestuursniveau geanalyseerd. Dit levert ons diverse inzichten op. Gedurende het jaar is de onderwijsgroep in gesprek over: Wat gaat goed? Wat valt op? Waar hebben we wat te doen? Hoe gaan we dat doen? Hoe verhoudt zich dat tot ons meerjarenbeleidsplan Richtpunt, schoolplan en de landelijke ontwikkelingen? Dit leidt tot een gezamenlijke focus op ons Richtpunt en daarmee tot verbetering van ons handelen, de manier van

organiseren van het onderwijs en de financiering van Punt Speciaal onderwijsgroep.

De Kom biedt systematisch en opbrengstgericht onderwijs waarbij bewuste keuzes gemaakt worden in het onderwijsprogramma voor de leerling, gericht op de uitstroombestemming. De klassenleiding reflecteert, samen met de intern begeleider op het onderwijsleerproces en is in staat om zijn leerkracht-en begeleidingsgedrag hierop aan te passen. De leerlingen die op De Kom starten, worden geplaatst binnen één van de vier leerroutes op De Kom. Bij plaatsing in een leerroute wordt de ondersteuningsbehoefte op het gebied van leren en ontwikkeling, op het gebied van sociaal emotioneel functioneren, op het gebied van communicatie en op het gebied van fysieke en medische ondersteuning meegewogen.

Elke leerling krijgt op deze manier een zo passend mogelijk onderwijsaanbod. We sluiten aan bij de mogelijkheden en bieden onderwijs met haalbare doelen in kleine stapjes waarbij we de leerling uitdagen de volgende stap in zijn ontwikkeling te maken. We bieden een veilige leeromgeving passend bij het ontwikkelingsniveau van het kind. Voor alle leerlingen in leerroute 1 en leerlingen in leerroute 2 tot en met het derde leerjaar, maken we daarbij gebruiken van de Plancius-leerlijnen. De CED-leerlijnen voor onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen, gebruiken we voor leerlingen in leerroute 2 vanaf het vierde leerjaar en voor leerlingen in leerroute 3 en 4.

De Kom werkt met leerlingvolgsysteem Schoolaris. We gebruiken methode onafhankelijke toetsen, onder andere Leerling in beeld (Cito) toetsen, AVI-toetsen en PI-dictee om de leerlingen te volgen in hun didactische ontwikkeling. De toetsresultaten worden vastgelegd in Schoolaris en in het didactisch overzicht wat klassen in hun Teams map hebben staan.

Leerstandaard leerlijnen
De te behalen niveaus van de leerlijnen per leerroute en schooljaar hebben we vastgelegd in leerstandaarden. In de leerstandaard is de doorgaande lijn per leerroute naar het uitstroomperspectief gewaarborgd. De leerstandaard is gebaseerd op het landelijk doelgroepenmodel van Sectorraad GO (zie bijlage). Om de leerlingen goed te blijven volgen in hun leerroute maken we gebruik van een toetsingskalender. Leraren nemen zelf bij leerlingen de leestoetsen, rekentoetsen en spellingstoetsen af. Daardoor houden leraren zelf een beter zicht op de vaardigheden van de leerling.

Aan het einde van ieder schooljaar wordt bekeken of er in leerjaar 8 leerlingen zijn die voldoen aan de criteria voor afname van een eindtoets. Dat is een enkele keer het geval. Soms is het vanwege belemmerende factoren toch niet mogelijk een eindtoets af te nemen. Dit wordt dan verantwoord in het opp van betreffende leerling.

Twee keer per jaar scoren we voor iedere leerling de resultaten op de leerlijnen. Jaarlijks worden voor iedere leerling de opbrengsten op de leerlijnen besproken en bepalen we zo nodig interventies om de opbrengst te vergroten. We gebruiken daarbij het overzicht leerstandaarden (zie bijlage). Onze ambitie is dat 75% van de leerlingen de leerstandaard behorend bij zijn leerjaar en leerroute behaalt.

Voor het beoordelen of een leerling de leerstandaard behaalt, focussen we in het so in leerroute 1 vooral op de vakken communicatie, emotionele ontwikkeling, zelfredzaamheid en spelontwikkeling. Voor leerroute 2, 3 en 4 focussen we op de vier belangrijkste vakoverstijgende vakgebieden namelijk sociale en emotionele ontwikkeling, leren leren, mondelinge taal en praktische redzaamheid. In het vso gaan we in leerroute 1 uit van de vakken communicatie, sociale en emotionele ontwikkeling en zelfredzaamheid voor het beoordelen of een leerling de leerstandaard heeft behaald.

Voor leerroute 2, 3 en 4 gaan we in het vso uit van de drie belangrijkste vakoverstijgende vakgebieden te weten sociale en emotionele ontwikkeling, mondelinge taal en voorbereiding op dagbesteding en arbeid. De vakken lezen, schrijven, spellen/stellen en rekenen scoren we ook om te bepalen of interventies nodig zijn op dat vakgebied. We hebben echter de ervaring dat deze schoolse vaardigheden minder bepalend zijn voor een hoger of lager uitstroomniveau.

Cyclische aanpak

We gebruiken een cyclische aanpak van analyseren, plannen, uitvoeren en evalueren om te bekijken welke leerlingen extra ondersteuning, begeleiding of externe zorg nodig hebben. De te behalen niveaus van de leerlijnen per leerroute en schooljaar hebben we vastgelegd in schoolstandaarden. In de schoolstandaard is de doorgaande lijn per leerroute naar het uitstroomperspectief gewaarborgd. De schoolstandaard is gebaseerd op het landelijk doelgroepenmodel van sectorraad GO. Deze cyclus is in onze jaarplanning verweven en bijbehorende besprekingen zijn in de jaarkalender gepland. Ieder schooljaar worden in januari door de intern begeleider de opbrengsten van de individuele leerlingen met de leraar besproken (evalueren en analyseren). Zo nodig worden dan per leerling interventies bepaald (plannen). De leraar gaat met deze interventies aan de slag (uitvoeren).

De cvb komt ten behoeve van het opbrengstgericht werken op leerlingniveau, groepsniveau en schoolniveau twee keer (in februari en juni) per jaar bij elkaar in het groot onderwijsinhoudelijk overleg. In februari worden de opbrengsten op groepsniveau en op schoolniveau bekeken en worden zo nodig hierop interventies bepaald met cvb en de directie. In mei worden vervolgens de interventies door intern begeleider en klassenleiding op leerling- en groepsniveau geëvalueerd (evalueren). Zo nodig kan de leerroute aangepast worden. In juni worden de opbrengsten in relatie tot de leerstandaarden met de cvb besproken.

De cyclus handelingsgericht werken is te vinden in de bijlagen.

Bijlagen

1. Handelingsgericht werken De Kom
2. Leerstandaarden Punt Speciaal

4.20 Resultaten

We vinden het belangrijk dat de leerlingen presteren naar hun mogelijkheden en dat er opbrengsten worden gerealiseerd die leiden tot passend (en succesvol) uitstroomperspectief. Op onze school gebruiken we een leerlingvolgsysteem om de ontwikkeling van de leerlingen te monitoren (Schoolaris). We monitoren tijdens de leerling- en opbrengstbesprekingen of de leerlingen zich ononderbroken kunnen ontwikkelen. Dan bespreken we of de groep zich ontwikkelt conform de verwachtingen en of dat ook geldt voor de individuele leerlingen.

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit (V)SO (versie 2021) - Resultaten [2025] (OR1)	3
Basiskwaliteit (V)SO (versie 2021) - Sociale en maatschappelijke competenties [2025] (OR2)	3

Actiepunt
De school heeft de (te bereiken) sociale en maatschappelijke competenties vastgesteld met als uitgangspunt de aansluiting op de maatschappij

4.21 Uitstroom

De Kom heeft een brede doelgroep. De uitstroom van leerlingen van De Kom is daardoor divers. Iedere leerling stroomt uit naar een passende vervolgplek. In het so bekijken we in leerjaar 6 en 7 samen met ouders welke vorm van vervolgonderwijs het beste aansluit bij de mogelijkheden van de leerling. In leerjaar 8 wordt er een toelatingsgesprek vso met ouders gevoerd. Meestal is dat het vso, een enkele keer kunnen we een leerling doorverwijzen naar het praktijkonderwijs.

In het vso voeren we in het schooljaar waarin de leerling 16 jaar wordt een toekomstgesprek met ouders om te bekijken welke vervolgplek binnen het uitstroomniveau het best passend is. Middels een intern en extern stagetraject wordt hier met de leerling in een opbouw naartoe gewerkt. Naast de

opbrengsten op vakinhoudelijk gebied vinden we vooral ook de sociale opbrengsten belangrijk. Leerlingen ontwikkelen op school - ieder op hun eigen niveau - competenties die nodig zijn om in allerlei situaties op een goede manier met anderen om te gaan en bij te dragen aan de samenleving. Sociale competenties dragen daarmee bij aan een positief zelfbeeld, het verbeteren van de leerprestaties, een sociaal veilig klimaat op school en uiteindelijk de ontwikkeling van burgerschap.

De ontwikkeling die een leerling doormaakt wordt vastgelegd in een portfolio. In dit portfolio staan doelen waaraan gewerkt wordt en wordt de vordering vastgelegd. Dit portfolio wordt door de leerling ingezet gedurende het hele vso. Tijdens cognitieve lessen, praktijkvakken, interne stage, leren op locatie en externe stage is dit portfolio een onderdeel van het leren.

Wanneer de leerling uitstroomt naar een passende plek wordt door klassenleiding een transitiedocument opgesteld. Daarin staat alle informatie die van belang is voor een goede overdracht naar de uitstroomplek. Daarnaast vormt het portfolio een onderdeel van de examenprocedure voor het schooldiploma.

Met ingang van het schooljaar 2021-2022 werkt het vso met een schooldiploma. De Eerste en de Tweede Kamer hebben besloten dat leerlingen die onderwijs volgen in de uitstroomprofielen dagbesteding en arbeid in het voortgezet speciaal onderwijs (vso), recht hebben om de schoolloopbaan af te kunnen ronden met een schooldiploma. Dit schooldiploma geeft deze doelgroep de erkenning die zij verdienen en zorgt voor meer kansengelijkheid in het onderwijs. Met het schooldiploma kunnen de leerlingen aantonen welke resultaten zij tijdens hun schoolloopbaan hebben behaald en het voortgezet onderwijs afronden.

De examencommissie bepaalt of een leerling voldoet aan de voorwaarden zoals opgesteld in het reglement vso diploma (bijlage) voor het behalen van het schooldiploma. Anders wordt een schoolverklaring uitgereikt. De leerling toont door middel van het portfolio en waar mogelijk een eindgesprek aan wat er geleerd is. Tijdens het afscheid van de leerling wordt het diploma uitgereikt door het bevoegd gezag.

Tot twee jaar na het afsluiten van de schoolperiode wordt nazorg geboden door de school.

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit (V)SO (versie 2021) - Afsluiting [2025] (OP6)	3

Bijlagen

1. Reglement schooldiploma

4.22 Praktijkvorming en stage

In het jaar dat de leerling 16 jaar wordt houden we een toekomstgesprek met leerling, ouders, klassenleiding en de stagecoördinator. Indien mogelijk wordt er vooraf een arbeidsinteressetest afgenomen. In dit gesprek kijken we met elkaar, hoe we samen de leerling voorbereiden op uitstroom. De uitstroom kan variëren van verschillende vormen van dagbesteding, beschutte- en niet beschutte arbeid. We kijken naar de leerroute en het uitstroomprofiel van de leerling en naar de resultaten en ervaringen van de praktijkvakken, externe praktijkvakken, interne stages en leren op locatie (lol)-stages. Deze gegevens zijn samen met de wensen en de mogelijkheden in de woonomgeving van de leerling en ouders bepalend voor de keuze van het stagetraject en de externe stageplek. Er wordt besproken aan welke doelen gewerkt gaat worden tijdens de stage. Tevens informeren wij in dit gesprek de ouders/verzorgers over wettelijke regelingen die belangrijk zijn als een leerling 18 jaar wordt.

Interne stage
Op De Kom kunnen leerlingen vanaf ongeveer 15 jaar intern stagelopen. Steeds vaker gaan leerlingen al in een eerder stadium mee in deze taken. Dit geldt met name voor de leerlingen in leerroute 3 en 4

omdat er zicht moet komen op eventuele mogelijkheden voor Fooooocus.
Voorbeelden van interne stages op De Kom zijn o.a.:
- catering
- hulp bieden bij vervoer van klassen naar zwembad; rolstoel rijden of meelopen met jonge leerlingen
- opstellen toestellen gymzaal
- ophalen gebruikt serviesgoed
- ophalen en rondbrengen van de was

Leren op locatie (lol):
Een groep leerlingen gaat met begeleiding van school naar een andere locatie en krijgt daar les in de praktijk.
Enkele voorbeelden zijn:
- met een groepje werken bij ‘s Heeren Loo
- met een groepje werken bij een supermarkt

Externe stage
In overleg met leerling, ouders en klassenleiding worden één of meerdere stageplekken gekozen. Hierbij is de leerling en zijn/ haar mogelijkheden leidend. Dit betekent dat ieder stagetraject er anders uitziet, aangepast aan de betreffende leerling en de mogelijkheden in de woonomgeving van de leerling. Beslissingen worden altijd in gezamenlijk overleg genomen.

Tijdens stage blijft de school verantwoordelijk voor de leerling. We zorgen voor de overdracht naar de begeleiding op de stageplaats en regelen als het nodig is het vervoer via de gemeente waar de leerling woont. Daar waar mogelijk wordt gestimuleerd om de leerling zelfstandig te leren reizen. Als het vervoer naar stage niet geregeld wordt door de gemeente wordt aan ouders gevraagd welke bijdrage zij kunnen leveren.

In een stageovereenkomst leggen we afspraken vast met de leerling (en ouders), de stageplaats en De Kom. De ervaringen en doelen op de stageplaats worden geëvalueerd en in een verslag vastgelegd. Er wordt gekeken in hoeverre het onderwijsaanbod kan bijdragen aan de doelen op de stage. Deze informatie is belangrijk bij een definitieve uitstroomkeuze.

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit (V)SO (versie 2021) - Praktijkvorming/stage [2025] (OP5)	3

4.23 LACCS voor leerlingen met zeer intensieve ondersteuningsbehoeften

In schooljaar 2021-2022 is De Kom gestart met de implementatie van het LACCS programma. LACCS is een programma voor mensen die zeer intensieve ondersteuningsbehoeften hebben vanwege hun ernstige verstandelijke en meervoudige beperkingen. Op De Kom zijn dit de leerlingen in leerroute 1 en een aantal leerlingen in leerroute 2. Deze leerlingen zijn (bijna) volledig afhankelijk van volwassenen voor hun levensbehoeften en welbevinden. Het LACCS programma zet vijf gebieden centraal die ervoor zorgen dat deze leerlingen een goed leven hebben:

Lichamelijk welzijn
Alertheid
Contact
Communicatie
Stimulerende tijdsbesteding

Het LACCS programma heeft een eigen manier om te kijken naar het niveau van de leerling met een verstandelijke beperking. Deze manier van kijken noemen we het ontwikkelingsdenken. Voor het vaststellen van de ontwikkelingsfase van de leerling bestaat geen test. Door gesprekken te voeren met andere betrokkenen, zoals ouders en begeleiders, ontdekken we samen in welke ontwikkelingsfase de leerling zich bevindt. Dit is waardevol omdat we de leerling zo beter leren kennen. Het geeft ons

handvatten voor de dagelijkse ondersteuning die we de leerling bieden.

Binnen het LACCS-programma zijn er twee soorten gesprekken waarbij de leerling centraal staat: het goed leven gesprek en het ontwikkelingsfasen-gesprek.

Het goed leven gesprek
Bij het goed leven gesprek bespreken alle betrokkenen de stand van zaken op de vijf gebieden, wat verder nodig is en worden doelen gesteld. Dit gesprek vindt één keer per jaar plaats.

Het ontwikkelingsfasen-gesprek
Tijdens dit gesprek wordt een inschatting gemaakt van de ontwikkelingsfase waarin de leerling zich bevindt. Evenals bij het goed leven gesprek kunnen hierbij alle betrokkenen aanwezig zijn. De periode waarin deze gesprekken plaatsvinden is flexibel. Een ontwikkelingsfasen-gesprek vindt bij voorkeur voor iedere leerling jaarlijks plaats maar dit is niet noodzakelijk.

Op dit moment heeft een deel van de medewerkers die met deze leerlingen werken de scholing gevolgd of gaan deze nog volgen. De scholing wordt als heel waardevol ervaren. Medewerkers leren door de methodiek op een nieuwe manier naar de ontwikkeling van de leerling te kijken en hoe hier op in te spelen. Een leerkracht heeft de post-HBO opleiding gevolgd.

4.24 Paramedische ondersteuning

Onze school heeft fysiotherapeuten in dienst. Zij geven individuele behandeling aan leerlingen en ondersteunen de klassenteams bij het integreren van behandelingsadviezen in het onderwijsaanbod. Leerlingen die problemen ondervinden bij de integratie van hun zintuigelijke waarnemingen kunnen hiervoor sensorische integratie therapie (SI-therapie) krijgen. Deze therapie wordt gegeven door onze fysiotherapeuten.

Ook werken wij samen met de volgende eerstelijns therapeuten:
• Een fysiotherapeut van fysiotherapiepraktijk Nicole Duijkers. Zij behandelt zowel op school als in de eigen praktijk.
• Drie logopedisten vanuit kinderlogopediepraktijk Maas en Waal. Zij behandelen leerlingen op school.
• Een ergotherapeut van zorginstelling Driestroom. Zij behandelt leerlingen op school.

De externe therapeuten geven individuele therapie op kosten van de zorgverzekering.

Therapieën mogen tijdens schooltijd gegeven worden, indien ze ondersteunend zijn aan het onderwijsleerproces van de leerling of er individuele redenen voor de leerling zijn waarom therapie niet buiten schooltijd kan plaatsvinden. Voor therapie tijdens schooltijd dient een verzoek ingediend te worden bij de Commissie van Begeleiding (cvb). Deze commissie besluit of de therapie ondersteunend is aan het onderwijsleerproces van de leerling en of het verzoek wordt ingewilligd of afgewezen. Een verzoek voor therapie tijdens schooltijd kunnen ouders/verzorgers indienen bij de locatiedirecteuren.

5 Personeelsbeleid

5.1 Personeelsbeleid

Het uitgangspunt voor Punt Speciaal onderwijsgroep is dat gemotiveerde en vitale medewerkers hun werk goed kunnen doen. We streven ernaar medewerkers zo goed mogelijk te ondersteunen en faciliteren. Als basis geldt de collectieve arbeidsovereenkomst Primair Onderwijs (cao PO). Daarnaast hebben we verschillende interne afspraken zoals gesprekkencyclus, mobiliteit, Arbo-zaken en verzuim & vitaliteit. Dit betekent dat we een wisselend vitaliteitsprogramma hebben. Dit gaat van een regeling voor bedrijfsfitness tot afspraken over duurzame ontwikkeling en scholing.

We investeren veel in het opleiden van medewerkers, ook in zij-instroom en doorstroom naar de functie leraar. Daarnaast zijn opleidingen gericht op functies die medewerkers uitoefenen of meer specifiek voor eigen ontwikkeling van expertise in de desbetreffende functie of het taakgebied. In onze werving ligt de nadruk op onze kernwaarden: eigenaarschap, verbinding, veiligheid en kwaliteit. Investeren in ontwikkeling staat hierbij centraal.

5.2 Bevoegde en bekwame leraren

Op onze school werken bevoegde en bekwame leraren en onderwijsassistenten. Uitgezonderd zijn de leraren in opleiding die in het bezit zijn van een ontheffing. In deze gevallen is er een wettelijke overeenkomst met hen afgesloten. Alle leraren beschikken over een Pabo-diploma en master Educational Needs, of zijn dit bereid te halen. Onderwijsassistenten beschikken minimaal over een diploma mbo-niveau 4.

5.3 Schoolleiding

De schoolleiding wordt gevormd door de locatiedirecteuren so en vso van de school. De schoolleiding richt zich op het zorgen voor goede communicatie en op het adequaat organiseren van de gang van zaken op school.

Locatiedirecteuren beschikken over een schoolleidersdiploma.

5.4 Collegiale consultatie

Op De Kom werken de verschillende klassenteams inhoudelijk samen vanuit de aanpak van stichting LeerKRACHT. Een belangrijk instrument binnen deze aanpak is het 'Lesbezoek en feedback'. Het fysiek afleggen van een lesbezoek is niet haalbaar, dit geeft te veel onrust voor de leerlingen. We gebruiken daarom het platform IRIS Connect: IRIS Connect is een online platform voor lesobservatie, reflectie, kennisdeling en collegiale consultatie. Als onderwijsprofessional kun je lessen eenvoudig vastleggen en opslaan in een beveiligde omgeving. De opgeslagen video’s - of fragmenten hiervan - kunnen naar eigen inzicht met collega’s en/of coaches gedeeld worden; iedere les wordt een kans om jezelf verder te ontwikkelen.

Ongeveer drie keer per jaar maken de klassenteams een opname van een lessituatie naar aanleiding van een thema. Tijdens een werksessie worden in kleine groepen de lesactiviteiten bekeken aan de hand van een kijkwijzer. Hierbij wordt met name gekeken naar het effect van het begeleidingsgedrag op de leerling (en).

5.5 Klassenbezoek

De locatiedirecteuren, intern begeleiders en de gedragswetenschappers leggen meerdere malen per jaar klassenbezoeken af. De locatiedirecteuren doen dit aan de hand van de kijkwijzer van de methodiek Flitsbezoek. Zij kijken onder meer naar de kwaliteit van de instructie, de deelname van de leerlingen en de inrichting van de klas. De intern begeleiders kijken onder meer naar de kwaliteit van de instructie en naar het klassenmanagement. De gedragswetenschappers kijken naar het gedrag van de leerlingen.

5.6 Ontwikkelgesprekken

Een onderdeel van goed werkgeverschap is faciliteren dat iedere medewerker op zijn eigen plek zijn talenten zo goed mogelijk in kan zetten en ontwikkelen. Gerichtheid op talenten brengt met zich mee dat we kijken naar wat goed gaat, welke kracht er is en dat we op zoek gaan naar het beste in medewerkers en in het team. Het doel is steeds om de medewerker, het team en de organisatie tot bloei te laten komen. De weg om daar te komen is de manier van waarderend vragen stellen: de manier van vragen stellen bepaalt wat we naar voren brengen. Immers, alles wat je aandacht geeft, groeit. Dit vindt plaats in individuele gesprekken tussen medewerker en leidinggevende maar ook in teamgesprekken, als onderdeel van LeerKRACHT. De medewerker is verantwoordelijk voor de eigen ontwikkeling en de leidinggevende staat als coach naast de medewerker. De eigen verantwoordelijkheid houdt in dat de medewerker zorgt voor inbreng in het gesprek en voor de verslaglegging. Het gesprek is een samenspraak, samenwerking tussen beide partijen en zeker geen eenrichtingsverkeer.

We voeren gemiddeld twee keer per jaar een gesprek met de medewerkers.

5.7 Professionalisering

Scholing komt aan de orde bij de ontwikkelgesprekken. Medewerkers kunnen voor (persoonlijke) scholing opteren (bij voorkeur in relatie tot de organisatorische doelen van de school, de school-verbeterdoelen, de competentie-set en/of het opgestelde persoonlijk ontwikkelplan) en daarnaast organiseert en faciliteert de directie teamgerichte scholing. Ook deze scholing richt zich op het versterken van de missie, visie en ambities (doelen) van de school. In de regel volgt het team twee keer per jaar teamgerichte scholing. Iedereen is daarbij aanwezig. De scholing wordt verwerkt in de normjaartaak onder het kopje professionalisering. Binnen Punt Speciaal onderwijsgroep hebben we een ruim opleidingsbudget van € 800,- per medewerker, dit bestaat uit het wettelijk verplichte bedrag van € 525- en € 300,- bovenschools budget.

Medewerkers van Punt Speciaal worden (bij)geschoold om leerlingen digitale vaardigheden bij te brengen, digitale leermiddelen in het onderwijs te integreren en hebben de digitale vaardigheden om met alle Punt Speciaal softwarepakketten te kunnen werken.

6 Organisatiebeleid

6.1 Schoolklimaat

Wij vinden het belangrijk, dat de school een veilige en verzorgde omgeving is voor de leerlingen en de medewerkers. Een omgeving waarin iedereen zich geaccepteerd voelt en waar het plezierig samenwerken is. De medewerkers beseffen dat ze een voorbeeldfunctie hebben en laten zien en merken dat de basiswaarden worden nageleefd. Wij grijpen snel in bij pestgedrag en bij uitingen die discriminerend en/of racistisch zijn. Onze school is een school die open staat voor ouders. We proberen ouders optimaal te informeren en te betrekken bij de dagelijkse gang van zaken.

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit (V)SO (versie 2021) - Schoolklimaat [2025] (VS2)	3

Actiepunt
De school bereidt de leerlingen voor op het leven in de maatschappij
De school creëert een oefenplaats die leerlingen ondersteunt bij het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties

6.2 Sociale, fysieke en psychische veiligheid

Punt Speciaal onderwijsgroep beschikt over een veiligheids- en vertrouwensbeleid dat, waar nodig, periodiek wordt geactualiseerd. Dit beleid omvat onder andere protocollen voor grensoverschrijdend gedrag, de gedragscode, de integriteitscode en afspraken over de-escalerend handelen.

Veiligheid vormt de basis om te kunnen leren en werken. Dat geldt voor onze leerlingen én voor onze medewerkers. De kaders hiervoor zijn vastgelegd in het overkoepelende veiligheids- en vertrouwensbeleid. In het kader van veiligheid beschikt de school over een aandachtsfunctionaris. Zij is het eerste aanspreekpunt daar waar het gaat om pesten, zij coördineert het pestbeleid en zorgt voor de actualisatie en uitvoer van het veiligheidsbeleid (zie veiligheidsplan). De taken zijn vastgelegd in een taakomschrijving. De school waarborgt de sociale, fysieke en psychische veiligheid van leerlingen en leraren (werknemers).

Grensoverschrijdend gedrag wordt gemeld bij een van de twee contactpersonen sociale veiligheid en bij de cvb. Het kan gaan om verbale of fysieke agressie, pesten, weglopen, seksuele intimidatie of vernieling. De melding wordt gedaan via een digitaal formulier incidentenregistratie in het leerlingvolgsysteem. De meldingen worden wekelijks door de cvb besproken in het zorgteamoverleg. Het doel hiervan is om de risico’s van grensoverschrijdend gedrag als organisatie te kennen en er rekening mee te houden. De cvb denkt mee over een goede afhandeling van het incident. Zie voor meer informatie het protocol fysieke agressie.

Bij pestincidenten handelen we volgens het pestprotocol. Er is een pestcoördinator die aanspreekpunt is en zich bezighoudt met het beleid tegen pesten. Tevens is er een leerling-contactpersoon die meehelpt bij het signaleren van pestincidenten. De leerling contactpersoon heeft een belangrijke rol bij het uitdelen van materiaal in de week-tegen-pesten (september). Bij vermoedens van geweld of verwaarlozing in de thuissituatie werken we volgens de Meldcode kindermishandeling. Alle personeelsleden hebben een cursus ‘werken met de vernieuwde meldcode’ gevolgd.

Anti-pestprogramma
Op school besteden wij regelmatig aandacht aan het voorkomen van pesten. Dit doen we door het geven van voorlichting in de lessen, maar ook door het leren in de praktijk. In het begin van het schooljaar wordt het anti-pestcontract in de klassen besproken met leerlingen (met name leerlingen van leerroute 3 en 4) die dit aankunnen, zij ondertekenen ook het anti-pestcontract. Wanneer er incidenten rondom pesten zijn, voeren we gesprekken met betrokken leerlingen en eventueel ook met hun ouders. Daarnaast wordt het incident gemeld bij de contactpersoon.

In alle klassen maakt sociaal emotionele vorming een vast onderdeel uit van het weekrooster De laatste jaren is het digitaal pesten toegenomen. Ook hier besteden we aandacht aan en hierbij is de waakzaamheid van ouders minstens zo belangrijk. Wij vinden het van belang altijd op de hoogte te worden gebracht van pestincidenten, zodat wij hier adequaat op kunnen reageren.

Social media
De coördinator pesten en veiligheid legt bij klassen waar het gebruik van social media aan de orde is, klassenbezoeken af en geeft daar gastlessen over pesten en hoe om te gaan met social media. Momenteel worden voorbereidingen getroffen om de leerlijn digitale geletterdheid te implementeren.

Monitoring sociale veiligheid
Het is belangrijk om het gevoel van veiligheid op school te monitoren. Sinds 2017 vragen we jaarlijks feedback aan leerlingen over hun beleving van sociale veiligheid op school. We gebruiken hiervoor vanaf schooljaar 2024-2025 de gevalideerde vragenlijsten van Zien! De leerlingen die dit kunnen vullen de vragenlijsten zelfstandig in. Bij de leerlingen die dit niet kunnen vanwege hun zeer intensieve ondersteuningsbehoeften, vult de klassenleiding de vragenlijst, zondig in overleg met ouders/verzorgers.

Oudertevredenheidsonderzoek
Er wordt een keer per 3 jaar een uitgebreid oudertevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Deze digitale lijst peilt de tevredenheid van ouders over de kwaliteit van het onderwijs, de communicatie met school en het gevoel van veiligheid van hun kind.

Veiligheidsplan
We hebben het veiligheidsbeleid vastgelegd in het digitaal veiligheidsplan van de stichting School en Veiligheid (zie bijlage). Per schooljaar wordt dit document twee keer bijgewerkt zodat de actuele stand van zaken hier te lezen is. Het document wordt eens per schooljaar besproken met het managementteam en gepresenteerd in de medezeggenschapsraad. Een belangrijk doel hierbij is dat collega’s en ouders op de hoogte zijn van wat we doen op dit terrein en om ideeën van ouders te betrekken bij ons beleid. Actuele zaken over sociale veiligheid worden met ouders gedeeld.

Om vroegtijdig signalen van mogelijk huiselijk geweld en kindermishandeling te herkennen, hebben wij een meldcode opgesteld. Deze is te vinden in de bijlage.

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit (V)SO (versie 2021) - Veiligheid [2025] (VS1)	3

Bijlagen

1. Schoolveiligheidsplan

6.3 Arbobeleid

Onze school heeft met Perspectief een Arbo-contract afgesloten. Het beleid is erop gericht om uitval van leraren te voorkomen. Bij langdurige uitval stelt de arbeidsdeskundige – eventueel in overleg met de bedrijfsarts – een probleemanalyse op. De locatieleider en de zieke leraar stellen vervolgens een plan van aanpak op. Tevens bestaat de mogelijkheid voor overleg met de bedrijfsarts en de personeelsconsulent. Wij hechten veel belang aan een gezond leef- en werkklimaat in en rondom de school.

We beschikken over een registratieformulier voor het melden van een ongeval en de oorzaak daarvan. Op die manier kunnen we tekortkomingen aan het gebouw en/of materialen in kaart brengen en acties plannen. Voor de speeltoestellen is een logboek aanwezig voor het bijhouden van onderhoud en het melden van eventuele ongevallen. De brandweer heeft een gebruiksvergunning afgegeven en (daarmee) via de vergunning de school brandveilig verklaard. Op de school is een calamiteitenplan aanwezig.

Onze school voert één keer in de vier jaar een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) uit. Op basis van een analyse van de data stellen we actiepunten vast. Deze worden opgenomen in het jaarplan van de school.

6.4 Privacybeleid

Het privacybeleid van Punt Speciaal onderwijsgroep heeft als doel:

- De continuïteit van onderwijs en bedrijfsvoering te waarborgen;
- De privacy van leerlingen, ouders/verzorgers en medewerkers te beschermen;
- Privacy-incidenten te voorkomen en, waar nodig, de gevolgen te beperken.

Het beleid richt zich op een zorgvuldige verwerking van persoonsgegevens, met een juiste balans tussen privacy, functionaliteit en veiligheid. Punt Speciaal onderwijsgroep respecteert de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen en voldoet aan de geldende wet- en regelgeving.

Het privacy beleid vormt de basis voor procedures, regelingen en maatregelen binnen de organisatie en biedt kaders voor een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens. Het belang van de betrokkene staat hierbij centraal.

De naleving en actualiteit van het privacy beleid volgen we regelmatig. Waar nodig passen we het beleid aan.

7 Kwaliteitsbeleid

7.1 Kwaliteitszorg

Om onze visie en verbeterdoelen te realiseren, werken we binnen Punt Speciaal systematisch aan kwaliteit. We gebruiken hiervoor de kwaliteitscyclus: plannen, uitvoeren, evalueren en bijstellen. Punt Speciaal werkt met een meerjarenbeleidsplan. Scholen vertalen deze doelen naar hun eigen schoolplan, met concrete doelen voor meerdere jaren en per schooljaar.

We hebben vastgelegd wat we meten, wanneer we dat doen en hoe we de resultaten gebruiken. Dit staat in de kwaliteitskalender. We toetsen, volgen en evalueren ons onderwijs. Ook voeren we audits en zelfevaluaties uit. De uitkomsten delen we met elkaar, zodat we blijven leren en verbeteren. We betrekken ouders, medewerkers en andere betrokkenen bij onze kwaliteitszorg. Dat doen we onder andere via vragenlijsten, gesprekken met stakeholders en de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad.

Op basis van data maken we keuzes. We formuleren actiepunten en leggen deze vast in het schoolplan, het jaarplan of projectplannen. We bespreken de resultaten en keuzes met het bestuur en de medezeggenschapsraad en leggen hierover verantwoording af in de schoolgids en het jaarverslag.

De instrumenten die we gebruiken voor kwaliteitszorg werken we verder uit in de onderdelen Het meten van de basiskwaliteit en Het meten van de stelselkwaliteit.

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit (V)SO (versie 2021) - Visie, ambities en doelen [2025] (SKA1)	3

Actiepunt
De schoolleiding zorgt voor goede voorwaarden (o.a. personeelsbeleid) om de onderwijskundige ambities en doelen te bereiken

7.2 Kwaliteitskaarten

Op onze school ontwikkelen we kwaliteitskaarten. Hier zijn we recent mee begonnen en dit is nog volop in ontwikkeling. Een kwaliteitskaart geeft de visie en de doelen van onze school bij een bepaald thema. De allerbelangrijkste kwaliteitskaarten hangen samen met het lesgeven van het klassenteam. Daarmee onderstrepen we dat de kwaliteit van het lesgeven cruciaal is voor de kwaliteit van onze school.

De kwaliteitskaarten die wij hebben ontwikkeld voor het lesgeven gebruiken we ook om de kwaliteit van de lesactiviteiten te versterken. Ze komen aan de orde bij de werksessies.

7.3 Kwaliteitscultuur

Bij Punt Speciaal staat een sterke kwaliteitscultuur centraal. Wij werken elke dag samen aan goed onderwijs voor de leerling. Dit doen wij door te blijven leren, te verbeteren en samen te werken met ouders en andere partners. Ons doel is dat elke leerling zich veilig voelt en zich kan ontwikkelen op zijn of haar eigen manier.

Wij volgen de ontwikkeling van leerlingen systematisch. We gebruiken data, observaties en feedback om te zien hoe het gaat met leren én welzijn. Zo kunnen we gericht ondersteunen waar dat nodig is. We werken volgens de PDCA-cyclus: plannen, uitvoeren, controleren en bijstellen. Dit zorgt ervoor dat we steeds blijven evalueren en verbeteren.

Samen met de leerling en partners in de school, zorgen we voor een open en veilige leeromgeving. We

stemmen ons onderwijs af op de unieke behoeften en talenten van elke leerling. Zo krijgt ieder kind de kans om zich zo zelfstandig mogelijk te ontwikkelen en zich voor te bereiden om de maatschappij. Kwaliteit betekent voor ons meer dan voldoen aan regels. Het gaat om het creëren van maximale kansen voor iedere leerling binnen verschillende rijke leeromgevingen. Ons professioneel handelen (onderwijskundig) daarin steeds centraal in de PDCA-cyclus.

Samenwerken aan beter onderwijs
Sinds schooljaar 2022–2023 werken we op De Kom (behalve bij Linawijs) met de methodiek van Stichting leerKRACHT. Met deze aanpak verbeteren we als team continu de kwaliteit van ons onderwijs, vanuit de overtuiging dat leerlingen het beste leren wanneer klassenteams van en met elkaar leren. De methodiek rust op drie randvoorwaarden—ambitie, ritmiek en retrospective—en op vier praktische instrumenten die het dagelijks handelen van het team versterken.

Ambitie
Aan het begin van ieder schooljaar herijken we als team onze gezamenlijke ambitie. We bepalen aan welke onderwijsinhoudelijke thema's we dat jaar willen werken en verdelen deze thema's over periodes op ons jaarbord. Voor elk thema brengen we eerst de beginsituatie in kaart en verzamelen we relevante kennisbronnen. Deze inzichten gebruiken we bij de start van een nieuwe verbeterperiode, zodat we onderzoeksmatig en doelgericht aan de slag gaan.

Ritmiek
We werken in periodes van ongeveer tien weken aan een gekozen thema. In kleine teams vertalen we het thema aan het begin van de periode naar een concreet, haalbaar doel. Vervolgens werken we wekelijks aan acties die bijdragen aan dit doel. Deze vaste ritmiek zorgt voor focus, voortgang en gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Retrospective
Aan het einde van iedere periode blikken we als team terug. In een 'retrospective' reflecteren we op het gestelde doel, de bereikte resultaten en de samenwerking binnen het team. De uitkomsten hiervan leiden tot nieuwe acties voor de volgende periode. We verwerken de inzichten in een kwaliteitskaart. Door structureel terug te kijken en te leren van elkaar verbeteren we ons onderwijs steeds verder. Collega's bekijken beeldopnames van elkaars lessen om te zien welk effect de gekozen aanpak heeft op leerlingen; dit maakt ons onderwijs transparanter en versterkt onze professionele cultuur.

De vier leerKRACHT-instrumenten
Om onze doelen binnen een periode te realiseren, werken we als team met vier instrumenten die direct invloed hebben op de dagelijkse lespraktijk:

• *Bord- en werksessies*
In een de bordsessie bespreken collega's en schoolleiding de voortgang op de doelen van de periode. Aansluitend werken we in een werksessie aan de bijbehorende acties. Zo koppelen we denken en doen direct aan elkaar.

• *Gezamenlijk lesontwerp*
De gestelde doelen vertalen we gezamenlijk naar de dagelijkse lessen. Daarbij benutten we elkaars expertise en de inzichten uit onderwijsonderzoek. Het gezamenlijk ontwerpen van lessen zorgt voor een gedeelde aanpak en meer kwaliteit in de klas.

• *Lesbezoek en feedback*
Of een lesontwerp werkt, blijkt in de praktijk. Daarom observeren collega's regelmatig elkaars lessen. De focus ligt niet alleen op de leraar, maar op het effect van de les op leerlingen: wat zien we hen doen, zeggen, laten of begrijpen?

• *De stem van de leerling*
Leerlingen vormen een belangrijke bron van informatie voor verbeterdoelen en acties. Waar mogelijk vragen we hen om feedback op ons onderwijs. Op De Kom hebben veel leerlingen (zeer) intensieve

ondersteuningsbehoeften en kunnen zij niet altijd zelf reflecteren. We blijven daarom onderzoeken hoe we hun stem op passende en respectvolle manieren kunnen horen, zodat ook zij bijdragen aan het verbeteren van ons onderwijs.

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit (V)SO (versie 2021) - Uitvoering en kwaliteitscultuur [2025] (SKA2)	3

Actiepunt
De schoolleiding zorgt voor een professionele en veilige leer- en verbetercultuur in de school om de doelen te realiseren

7.4 Verantwoording en dialoog

Wij vinden het belangrijk om open te zijn over ons werk. Daarom gaan wij regelmatig in gesprek met de medezeggenschapsraad (mr) en het bestuur. We bespreken samen de resultaten van onze metingen en evaluaties. Ook kijken we samen naar de keuzes die we maken en de voortgang van onze verbeteringen. Door onze leerlingenraad te bevragen en te betrekken bij bepaalde informatie proberen we de stem van de leerling mee te nemen in de voortgang en verbeteringen.

Wij delen de uitkomsten van deze gesprekken en metingen ook schriftelijk. Deze informatie is terug te vinden in onze schoolgids, op onze website en in het jaarplan en jaarverslag. Zo weten alle betrokkenen altijd waar we aan werken en wat we willen bereiken.

Ons beleid over verantwoording en dialoog staat beschreven in het handboek onderwijskwaliteit. Aan het einde van elk schooljaar maken wij een jaarverslag. Hierin leggen wij uit wat we hebben gedaan, welke doelen we hebben gehaald en waar we verder aan werken.

Belangrijkste kenmerken van onze school:
- Wij werken samen aan kwaliteit en ontwikkeling.
- We kiezen voor openheid en samenwerking met ouders en partners.
- We blijven leren en verbeteren, zodat elk kind zich veilig en gezien voelt.

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Basiskwaliteit (V)SO (versie 2021) - Evaluatie, verantwoording en dialoog [2025] (SKA3)	3

7.5 Het meten van de basiskwaliteit

Dit onderdeel beschrijft hoe we voldoen aan de basiseisen van de Inspectie van het Onderwijs en hoe we deze kwaliteit volgen en borgen.

Binnen Punt Speciaal gebruiken we het Waarderingskader 2021, inclusief de bijstellingen uit 2025. We voeren jaarlijks een zelfevaluatie uit van de basiskwaliteit, voeren bestuurs- en monitorgesprekken en gebruiken een dashboard met gegevens over leeropbrengsten, financiën en personeel.

Daarnaast voeren we audits uit. Een bovenschoolse auditcommissie ondersteunt en begeleidt dit proces. Met deze aanpak bewaken we onze basiskwaliteit en werken we doelgericht aan verbetering.

7.6 Het meten van de stelselkwaliteit

We meten de stelselkwaliteit jaarlijks met het instrument WMK-PO/VO en de module Zelfevaluatie Stelselkwaliteit van Mijnschoolplan. Teamleden worden hierbij op verschillende manieren betrokken. De uitkomsten vertalen we naar actiepunten in de jaarplannen.

Daarnaast volgen we landelijke ontwikkelingen in het reguliere en speciaal onderwijs, zodat we nieuwe

inzichten en wetswijzigingen tijdig kunnen toepassen.

7.7 Wet- en regelgeving

Onze school werkt volgens de geldende wet- en regelgeving. We zorgen dat onze documenten tijdig beschikbaar zijn en voldoen aan de eisen van de Inspectie van het Onderwijs.

We borgen onder andere dat:

- de schoolgids en het schoolplan tijdig worden aangeleverd en voldoen aan de gestelde eisen;
- voldoende onderwijstijd wordt geprogrammeerd;
- niet meer dan zeven onvolledige schoolweken worden gepland voor leerlingen van groep 3 tot en met 8.

Met deze afspraken borgen we dat ons onderwijs voldoet aan de wettelijke kaders en dat leerlingen krijgen waar zij recht op hebben.

8 Financieel beleid

8.1 Algemeen

Een gezonde en doelmatige bedrijfsvoering vormt de basis van ons handelen. We investeren gericht in goed onderwijs en in een leeromgeving die aansluit bij de behoeften van onze leerlingen. Door slimme samenwerking, intern en met externe partners, maken we gebruik van gezamenlijke inkoop en doen we gerichte investeringen. Zo blijven we financieel gezond en werken we aan toekomstgericht onderwijs.

De begroting en formatie stellen we samen met de bestuurder, de directeur bedrijfsvoering en de controller op. We bespreken deze in kwartaalgesprekken, waarin doelen, opbrengsten en verbeteracties centraal staan.

9 Actiepunten 2026-2030

Hoofdstuk / paragraaf	Actiepunt
Speerpunt	Onderwijskwaliteit: We versterken de herkenbaarheid van onze leeromgeving, de onderlinge afstemming in ons onderwijs en de samenwerking met externe partners, zodat de leerling zich gezien, ondersteund en goed voorbereid voelt op zijn uitstroom. • De leraren creëren in hun lessen een (ortho-)pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor de leerlingen actief betrokken zijn • De school heeft de (te bereiken) sociale en maatschappelijke competenties vastgesteld met als uitgangspunt de aansluiting op de maatschappij
	Partnerschap met ouders: We werken gelijkwaardig samen met ouders door hen actief te betrekken bij de ontwikkeling van de leerling. We zorgen ervoor dat ouders hun perspectief kunnen delen tijdens gesprekken, stellen open vragen en nemen datgene wat ouders inbrengen mee in de keuzes die gemaakt worden. Bij beslissingen over ondersteuning wordt eerst samen afgestemd wat nodig is, en afspraken worden helder vastgelegd zodat iedereen hetzelfde begrijpt. We geven ouders ruimte om mee te denken, zetten hun expertise over hun kind bewust in en zoeken actief afstemming wanneer er verschillen in verwachtingen zijn. Op deze manier ontstaat een gelijkwaardig partnerschap waarin school en ouders samen verantwoordelijkheid dragen. • De school betrekt de ouders en de leerling bij de inhoud, uitvoering en evaluatie van het ontwikkelingsperspectief
	Inclusiever onderwijs: We versterken de inclusie binnen school door een schoolbrede structuur neer te zetten waarin flexibiliteit en maatwerk centraal staat. Zowel binnen en buiten de muren van de eigen klas als de school. Door samenwerking met andere vormen van onderwijs en zorginstellingen creëren we kansen voor ontmoeting, ontwikkeling en deelname aan de samenleving, passend bij het functioneren van iedere leerling. • De school bereidt de leerlingen voor op het leven in de maatschappij
	Eigenaarschap: We hebben onze benadering zo afgestemd op de leerling, dat deze in staat wordt gesteld om zelf invloed te ervaren. We bieden de leerling bewust keuzemogelijkheden, ondersteunen bij het stellen en begrijpen van doelen en begeleiden stap voor stap in het ervaren van eigen invloed op het leren en handelen. Door responsief, doelgericht en reflectief te werken versterken wij het zelfvertrouwen, de motivatie en het gevoel van competentie van de leerling. • De school creëert een oefenplaats die leerlingen ondersteunt bij het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties
	Werkgeluk: We werken in een professionele cultuur waarin voldoening, verbinding en zingeving centraal staan. • De schoolleiding zorgt voor een professionele en veilige leer- en verbetercultuur in de school om de doelen te realiseren • De schoolleiding zorgt voor goede voorwaarden (o.a. personeelsbeleid) om de onderwijskundige ambities en doelen te bereiken

10 Bijlagen 2026-2030

Hoofdstuk / paragraaf	Bijlage
Schoolbeschrijving - Integratie met het regulier onderwijs en de maatschappij	Onderwijsconcept Fooooocus
Schoolbeschrijving - Kenmerken van de leerlingen	NT2 beleid
Onderwijskundig beleid - Onze visie op lesgeven: pedagogisch didactisch handelen	Instructiemodel
Onderwijskundig beleid - Vakgebied burgerschap	Burgerschap jaarkalender
Onderwijskundig beleid - Vakken, methodes en toetsinstrumenten	Toetsbeleid
Onderwijskundig beleid - Les- en leertijd	Lestijd so
	Lestijd vso
Onderwijskundig beleid - Zorg en begeleiding	Protocol fysiek beperkend handelen
Onderwijskundig beleid - Opbrengstgericht werken	Handelingsgericht werken De Kom
	Leerstandaarden Punt Speciaal
Onderwijskundig beleid - Uitstroom	Reglement schooldiploma
Organisatiebeleid - Sociale, fysieke en psychische veiligheid	Schoolveiligheidsplan

11 Formulier "Instemming met schoolplan"

Brin:	02RO
Naam:	De Kom School voor Speciaal Onderwijs Voortgezet Speciaal Onderwijs en ZMLK
Adres:	Pa Hoeklaan 2
Postcode:	6651 TG
Plaats:	DRUTEN

VERKLARING

Hierbij verklaart de medezeggenschapsraad van bovengenoemde school in te stemmen met het **van 2026 tot 2030** geldende schoolplan van deze school.

Namens de MR,

naam	*naam* .....
functie	*functie* .....
plaats	*plaats* .....
datum	*datum* .....
handtekening _____	*handtekening* _____

12 Formulier "Vaststelling van schoolplan"

Brin:	02RO
Naam:	De Kom School voor Speciaal Onderwijs Voortgezet Speciaal Onderwijs en ZMLK
Adres:	Pa Hoeklaan 2
Postcode:	6651 TG
Plaats:	DRUTEN

VERKLARING

Het bevoegd gezag van bovengenoemde school heeft het **van 2026 tot 2030** geldende schoolplan van deze school vastgesteld.

Namens het bevoegd gezag,

naam	*naam* .....
functie	*functie* .....
plaats	*plaats* .....
datum	*datum* .....
handtekening _____	*handtekening* _____